

ZÁPAS

O DUŠI 67

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

LEDEN 2001

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině Milostí
Sola Fide - Jedině Vírou*

OBSAH

Proč věřit	1
Úhel pohledu	3
Křesťan a psychologie	3
Pokání kazatele	7
Jak zvládat stres?	15
Souhrn protikladů	19
Jak číst Písmo?	20
Zvěstování čistého Božího Slova	22
Láska a pravda	24
Křesťanský romantismus	28
Křest ohněm	35
Zprávy z Ekvádoru	37
Svědectví	40
Napsali jste nám	43

PROČ VĚŘIT?

V dnešní době nestačí vědět v co věříme, ale musíme vědět také proč věříme. Ve svém prvním dopise Petr nabádá věřící, aby byli připraveni dát počet ze své víry rozumným odůvodněním. Je jisté, že pokud nejsme osobně přesvědčeni, že evangelium Ježíše Krista je ta jediná cesta, nebudeme schopni o této pravdě přesvědčit nikoho jiného, než sami sebe. Nemůžeme se přinutit dělat něco, o čem nejsme přesvědčeni.

Všude kolem nás je mnoho přemýšlejících nevěřících, kteří mají pochyby o Bibli i o křesťanech. Jejich závěry obvykle vycházejí z neznalosti Bible a ze zkušenosti. Mohou nás umlčet svými otázkami, což považují za důležité potvrzení vlastní pravdy. Netvrdím, že budeme mít odpověď na každou otázku, ale máme Boží slovo, kde můžeme hledat a najít odpověď na většinu pochybností. Připomeňme si slepého muže v 9. kapitole Janova evangelia, kterého Ježíš uzdravil. To jediné, o co se mohl opřít, byl vlastní zážitek. Ale v době nejrůznějších psychických úkazů a mentální manipulace samotný zážitek nemusí být dostačující důkaz. Z toho vyplývá, že bez světla Svatého Ducha jsou debaty bezcenné. Samotné informace, týkající se evangelia Ježíše Krista, samy o sobě nikoho nepřesvědčí. Pouze nadpřirozený zásah Svatého Ducha vykoná práci na duchu člověka. To je znovuzrození. Následné obrácení

www.hcjb.cz www.hcjb.sk
www.reformace.cz

Témata, která najdete jen
v elektronické formě:

Hlasnet, denní zprávy, oznámení
O člověku - Sekty: Homeopatie,
Dianetika, Scientologie...
O člověku - Sex: Šlehačka na dortu,
Sex není hra, Křesťan a pornografie...

Logika je dobrý sluha, ale zlý pán

2 ZÁPAS O DUŠI

člověka k víře zahrnuje celou osobnost - rozum, vůli i cit.

Francouzský filozof **Pascal** jednou poukázal na to, že hlavním účelem rozumu je ukázat člověku, že existují skutečnosti, které přesahují rozum. Mínil tím, že existují některé absolutní pravdy, na nichž musí být založen život a osud člověka; bez nich křesťanství nemá co nabídnout světu.

Mnozí lidé připouštějí, že hledání pravdy je důležité, přitom se vlastně pravdě vyhýbají, protože kdyby ji našli, skončila by jejich malá hra na schovávanou. Jiní prohlašují zcela otevřeně, že skutečná pravda je nedosažitelná, že nemáme žádné přesné odpovědi na nejdůležitější otázky života. Pomyslení, že neexistují žádné odpovědi na životní problémy, je pro moderního člověka nesnesitelné. Kdyby Bůh Stvořitel nechal člověka napospas nejistotě, zmatku a nerozhodnosti, byl by to krutý Bůh. Stát tvář v tvář neznámé budoucnosti by bylo jen nesmyslnou a pomíjivou zkušenosť. Každý z nás má právo vědět, co je před námi, zvláště po smrti.

Jestliže věřící v Krista tvrdí, že On je jediná cesta a všechny ostatní jsou klamně, představuje to egoismus nebo předpojatost a úzkoprsost? Kdo nám může ukázat, kudy vede pravá cesta k Bohu? Nemají upřímní mohamedáni, buddhisté, hinduisté nebo ortodoxní židé tutéž naději jako věřící v Ježíše Krista? Nevzývají všichni toho samého Boha, třebaže pod jiným jménem a jiným způsobem? Podobné výtky slyší křesťané neustále; jak si mohou dovolit tvrdit, že Ježíš Kristus je ta jediná cesta! Nevedou všechny cesty víry ke stejnému cíli? Nemají snad všichni jeden cíl a společného Boha, kterého jen nazývají a uctívají jiným způsobem?

Dobrá, začněme tím, že všichni víme, že upřímnost víry pravdu netvoří. Věřit něčemu neznamená, že je to pravda, zrovna tak jako něčemu nevěřit neznamená, že je to lež. Ale dvě různé víry nemohou mít současně pravdu. Je-li jedna z nich falešná, je pro všech-

ny praktické účely bezcenná. Jestliže existuje jen jedna víra, která spasí, chybujeme, když tvrdíme, že existuje jenom jedna víra, která představuje absolutní Pravdu? Vycházíme z předpokladu, že Ježíš řekl:

♦ *Poznejte pravdu a pravda vás osvobodí. ... Já jsem ta cesta, pravda, i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. (Jan 8:32,14:6)*

Jan Hus Ježíšova slova uvedl do života slovy: **"Miluj pravdu, uč se pravdě, prav pravdu, haj pravdu až do smrti."** On sám pro pravdu Ježíše Krista položil život! Byl to snad pomýlený blouznivec?

Proč to není křesťanova úzkoprsost, když trvá na tom, že Kristus je jediná cesta k Bohu? Buď věříme tomu, co řekl, nebo promluvil podvodník. A jestliže se zdráháte označit Ho za podvodníka, pak musíte souhlasit i s tím, že řekl, že je Boží Syn a jediný Spasitel člověka. Křesťanství není jen odlišný náboženský pojem, ale objektivní skutečnost v historii, která v sobě obsahuje nadpřirozené zmrtvýchvstání. Je to historická skutečnost, která odděluje křesťanskou víru od všech ostatních. Její zakladatel nyní žije - dva tisíce let po své smrti! A jestliže historie je věrohodná, je i Kristovo vzkříšení ověřená historická událost. Navíc, Jeho nynější existence je zjevná v životech milionů věřících. Křesťanství není teorie, ani terapie pro lidské trápení. Není to pouhý způsob života ani jedna z cest mnoha náboženství. Znakem křesťanské víry je proměna a touha, aby Pán Ježíš Kristus byl náš Pán. Jen tato skutečnost způsobí, že těm, kdo věří Božimu zaslíbení, se změní celý život.

V závěru musím zdůraznit, že víra obsahuje více než intelektuální souhlas, že Bůh existuje a že člověk může být spasen. Ti, kdo milost intelektuálně pochopili, ale vzpírají se poslušnosti, zůstávají protivníky Boží pravdy. Mnoho lidí odmítá evangelium, protože nechtějí změnit způsob života, nechtějí se podříditi Kristu. Středobodem nábožen-

ZÁPAS O DUŠI 3

ských systémů je člověk, síla nebo "něco" těžko definovatelného. Středobodem křesťanství je Boží Syn, Pán Ježíš Kristus. Jen ON se stal Spasitelem. Jedna z posledních vět v Bibli křesťanům nabízí to, co nemůže nabídnout žádný jiný náboženský systém:

- ◆ *A kdo žízní, přijď, a kdo chce, nabeř vody života zadarmo!* (Zjevení. 22:17)
- JDJ -

ÚHEL POHLEDU

- ◆ *Člověku se všechny jeho cesty zdají přímé, ale srdce zpytuje Hospodín.* (Příslaví 21:2)

Před několika lety probíhal ve Spojených státech zajímavý experiment. Několik lidí dostalo brýle se speciálními skly, která způsobovala, že při pohledu těmito brýlemi se věci jevíly vzhůru nohama, přímé linie se zdály zakroucené a ostré obrysy zaoblené. Avšak po několika dnech se vidění nepřirozených tvarů a krajiny obrácené vzhůru nohama změnilo. Ačkoli účastníci experimentu stále nosili své speciální brýle, svět jim znovu začal připadat normální. Lidský mozek byl schopen falešné informace přicházející skrze speciální hranol překonat. Přízpusobení lidského mozku je vskutku ohromující!

Dnešní pasáž z Bible ale ukazuje, že v oblasti duchovní naše mysl tak dobře nefunguje. Jsme hříšníci, jejichž nevnitřnější představy jsou zlé a jejichž způsob myšlení si vytváří svět iluzí. Dovedeme se dokonce klamat, aniž bychom to dělali záměrně. Častokrát si myslíme, že jsme nevinní i v situacích, ve kterých před Bohem vinní jsme. Tolik lidí dnes například obviňuje za své špatné chování okolí nebo chybnou výchovu svých rodičů. Odmítají vidět svou vlastní vzpouru a hříšnost a místo toho jsou sami pro sebe bezradné, nevinné oběti okolností. Proto ospravedlňují své hříšné myšlenky, city a chování. Ve svých vlastních očích jsou

v pořádku, protože objevili, koho jiného mohou obvinít.

Jako následovníci Pána Ježíše si máme dávat pozor na své klamavé srdce. Když objevíme, že nám naše city nebo mysl lžou, máme to přijmout. Ale to nestačí, je třeba hledat Boží pravdu. Dovolme Duchu svatému, aby nám s pomocí Božího Slova pomohl opravit špatné vidění věcí.

-M.D.-

K zamyšlení:

- ✓ *Jsem ochoten přiznat si svou vinu, když Pána Boha neposlouchám?*
- ✓ *Ve které oblasti svého života mám největší tendence se klamat?*
- ✓ *Koho ze svého okolí obviňuji za své špatné chování?*

Pravda o sobě samém je těžko stravitelná. Proto v tomto ohledu mnozí drží přísnou dietu.

Alfonzo Pereira, Deník mladých
P.O. Box 532, 636 00 Brno, 2/2000

KŘEŠŤAN A PSYCHOLOGIE

Navzdory úžasným úspěchům v lékařské péči naše všeobecné tělesné a mentální zdraví upadá. Někteří význační lékaři si uvědomují závislost tělesného zdraví a duchovní vyrovnanosti. Cituji z našeho tisku: *Mezinárodní organizace práce zveřejnila před několika dny zprávu, podle níž jeden z deseti lidí vykonávající duševní profesi trpí depresí, úzkostí, stresem a syndromem vyhoření (který je možné popsat jako pocit, že nic už nemá smysl). Data pocházejí z Británie, Spojených států, Německa, Finska a Polska, a ačkoliv v českých podmínkách stejná studie není k mání, můžeme se klidně spolehnout na to, že jsme na tom ještě hůř. Jak podotýká profesor Jiří Raboch z psychiatrické kliniky Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, z loňského průzkumu vyplynulo, že výskyt depresivních stavů je u nás pravděpodobně ještě vyšší než v zemích Evropské unie... Když se pak*

4 ZÁPAS O DUŠI

všechno sečte, tak náklady na léčení duševních problémů spolu s hospodářskými ztrátami se například ve Spojených státech odhadují na 44 miliard dolarů ročně. Za totéž období se promešká 200 milionů pracovních dnů. Ani AIDS, ani dopravní nehody, ani denno-denní násilí - nic z toho nebude mít za dvacet let na svědomí tolik lidí v produktivním věku, vyřazených z práce, jako duševní a nervové poruchy.

(Dnes magazín, M. Riebauerová, č. 43)

Jen málokdo poukazuje na skutečnost, že prvotní a hlavní příčinou řady chorob je pocit viny, s nímž se nemocný člověk nedovede vypořádat a hledá příčinu zdravotních poruch všude jinde, než ve své duši. Dr. Karl Menninger vzbudil pozornost prohlášením, že problémem špatného zdravotního stavu populace je nemocné srdce člověka - to srdce, které nevléčí žádný kardiolog. Skutečností zůstává, že většina současných zdravotních problémů vyplývá z porušené duše, myslí a jednání, nikoliv z funkční poruchy tělesných orgánů.

Pokud se nevrátíme k biblickému pohledu na hřích a na to, jak se vypořádat s pocitem viny, stav našeho fyzického a mentálního zdraví se nevylepší. Mlčet o hřích, předstírat, že hřích je něco zastaralého, něco, co se nás osobně netýká, je pouze lakování světa na růžovo. Dříve než se začtete do několika následujících článků na téma Křesťan a psychologie, dovoluji, abych řekla pár slov úvodem. Zatímco se psychoterapie stala na západě módou, nadějí a všemocným lékem pro duši nejméně před dvaceti lety, kdy postupně pronikla téměř do všech oblastí života, u nás doposud nehrála významnější roli. Časy se mění a jak z malé citace vidíme, můžeme očekávat, že se psychologie a především nejrůznější metody poradenství stanou součástí každodenního života i u nás. Psychoporadnictví jak zvládat stres a jak zvyšovat své sebevědomí a pěstovat asertivitu, postupně zaujme své významné místo nejen v zaměstnání, ve školství, v armádě,

v policejních složkách, ale i v církvích. Cituji:

*"Na našem semináři vedeme zápas o správné porozumění a výklad Božího zjevení v teologii, kde nám nejde jen o intelektuální pochopení, ale především sklonění se před autoritou Boha Stvořitele a Spasitele, vyjádřené v uctívání Božího majestátu, Jeho moci i milosrdenství... **Chceme stále promyšlet a praktikovat propojení tohoto pojetí teologie a psychologie pod vedením Ducha svatého ve výuce a výchově našich studentů i v připravovaných aktivitách pro církve a veřejnost.** Tuto vizi začínáme uskutečňovat v mnohých slabostech spojených s lidským hledáním Boží vůle, ale v naději a důvěře v Boží pomoc a podporu bratří a sester. ETS chce připravovat pracovníky pro církve a křesťanskou službu ve společnosti, pro povolání kazatele evangelia nebo pastoračního pracovníka. Považujeme za potřebné informovat širokou církevní i necírkevní veřejnost o naší činnosti a jsme připraveni přijímat různé podněty a připomínky.* (Dynamis, 1/2000)

Vstoupíte-li dnes do křesťanského knihkupectví s anglicky psanou literaturou, většinu novinek a bestsellerů objevíte v sekci svépomoci - *Self-help* a *psychologie*. Hned na druhém místě jsou nejrůznější křesťanské novely. Obojí v dnešním uspěchaném světě ubírá křesťanům čas a slouží jako náhražka chvil strávených nad Božím slovem.

A protože se lidé (i křesťané) čím dál více zabývají sami sebou než Božím slovem, očekávají, že duchovní prázdnotu může vyplnit světská psychologie, která člověka hledajícího pomoc ujistí, že to, čemu říkáme v teologii hřích, je břemeno, které si životem nese z minulosti. Návraty do dětství, regrese až do okamžiku početí. V rukou terapeutů se jedinec dozví, že prožil traumatické chvíle v rodinné péči... a odpovědnost padá na nejbližší okolí. Hloubání v podvědomí člověka dokáže napáchat nedo-

ZÁPAS O DUŠI 5

zirné škody. Často dochází k tragickému obviňování a v konci konců k bolestné separaci dospělých dětí a rodičů. Místo, aby pouto rodiny pomáhalo řešit pocity samoty a odloučení, dochází k pravému opaku.

A protože v ateistickém světě neexistuje jiný "vědecký" obor než psychologie, která se klinicky zabývá chováním a pocity lidí, vznikají nejrůznější poradny pro ty, kdo v životě nevědí kudy kam. Mělo by nám být jasné, že je třeba řešit krizový stav jinak. Biblická psychohygienu ukazuje správným směrem, když odhaluje příčinu našeho soužení a pocitů marnosti nad nesmyslností lidského pachtění. Špatné svědomí či pocity viny nemohou léčit chirurgové ani praktičtí lékaři. Nemusíme být velkými teology, abychom si vzpomněli na verše z Genesis:

◆ *I řekl Bůh Hospodin: "Není dobré, aby člověk byl sám." (Gn 2:18)*

Stvořitel pamatoval na blaho člověka od první chvíle, kdy jej stvořil jako muže a ženu. Byl to Bůh, kdo ustanovil rodinu. Byl to Bůh, kdo dal svému lidu zákon a ustanovil pravidla pro funkční společenský řád. Pomocí biblických událostí a ilustrací bychom mohli najít odpověď na příčinu svého trápení. Křesťané procházeli nejrůznějšími souženími a pronásledováními, ale pocit marnosti nepociťovali. Jejich osobní zkušenosti s křivdami, odpuštěním, nesením břemen jedněch druhými, ... až po empatii a umění naslouchat - to není vynález psychoterapeutů, ale je to nedílná součást křesťanského života.

Dříve o duši člověka pečovala především rodina a církev, ale protože obojí dnes neplní svoji funkci, živou pastorační službu a křesťanské obecnství, k naší škodě, nahrazují nejrůznější psychoterapie. Kam se podíváme, všude přibývá poradenských center. Lapidárně řečeno - např. ze zkušenosti center drogové závislosti se dozvíme, že mladí lidé se "potřebují vykecat". Psychologové určují, co je normální a co ne, už u dětí. Obzvláště ve školství

v USA, jsou například méně přizpůsobivé děti označeny jako hyperaktivní, a aby byly lépe zvládnutelné, jsou "zklidňovány" pomocí nejrůznějších tlumících preparátů, které je mají "normalizovat".

Vím, že dotýkat se oboru profesionální psychologie či osobností jednotlivých autorů může mezi pracovníky církve a našimi čtenáři vyvolat řadu negativních reakcí, ale jsem přesvědčen, že je důležité, abychom byli informováni dříve, než se v dobré vůli zapojíme do současných trendů **integrace teologie a psychologie**.

Sami zakladatelé a na "slovo zvaní odborníci" z oblasti psychologie uznávají, že většina problémů člověka se nachází v oblasti duchovního strádání. Carl Jung napsal v díle "Psychoterapeuti nebo duchovní" toto:

"Náboženství jsou systémy léčení pro psychickou nemoc ... To je důvod, proč pacienti nutí psychoterapeuta do role kněze a očekávají a požadují od něho, aby je vysvobodil z jejich soužení. Proto se my psychoterapeuti musíme zabývat problémy, které přísně řečeno náleží teologům."

Dr. Hobart Mowrer, bývalý předseda psychiatrické asociace, řekl: *Peklo je reálné a skutečné místo na zemi. Je to peklo neuróz a psychóz, k nimž nás přivádí hřích a neodpykané viny.*

Postmoderní doba odsunula Boha Stvořitele do říše bájí, Ježíšova přikázání dnešní člověk nezná, zato poznal na vlastní kůži, co je to samota, odcizení, nezájem, nenávisť, zklamání, nedůvěra a beznaděj. Současný stav společnosti odhaluje, jak se bez víry a biblických zkušeností neobejdeme.

A protože církev často reaguje na světské potřeby opožděně, pomíjí, že výzkum psychologických metod a stovky nejrůznějších psychoterapií vyvolává pochybnosti o jejich účinnosti a vědeckosti především v řadách sekulárních kritiků a samotných psychologů. Protože většina lidí nezná biblické duchovní hodnoty ani moc Božího slova,

6 ZÁPAS O DUŠI

světská a nyní i křesťanská psychologie získává své příznivce. Ukážeme si, že přijímat rady psychologů v křesťanském hávu je poněkud ošemetné.

Abych předešla kritice, že stále čerpáme ze zahraničních zdrojů, přinášíme rozbor jednoho díla z domácích zdrojů. Víím, že tento příklad mnohé pobouří, ale to, co jsem zařadila, má sloužit jako **ilustrace a podnět k zamýšlení. Prosím, nepište nám rozhořčené dopisy.** Ilustrace z knihy Jak zvládat stres nemá nic společného s "útokem" na tohoto u nás velmi populárního a oblíbeného křesťanského psychologa.

Psychologie v otázkách mezilidských vztahů a sexuálního chování ve své podstatě opomíjí a často výslovně popírá mravní a duchovní zákony Božího slova. Chci ukázat, že dílo každého psychologa, i křesťanského, je poznamenáno učením evoluce a často vychází z pozorování vzorů chování v říši zvířat. Tyto poznatky jsou pak aplikovány na člověka. Člověk se často chová hůř než zvíře...

Současní antropologové, Craig Palmer a Randy Thornbill, považují např. znásilnění za "přirozený biologický fenomén vycházející z lidské evoluční potřeby reprodukce". Hnací síla přírodního výběru upřednostňuje určité cesty, včetně znásilnění, jako strategii předávání genů. Pro evolucionisty je znásilnění pouhý prostředek boje o přežití silnějšího. Z biblického hlediska je znásilnění kriminální čin, za který byl v době Starého zákona trest smrti. (*Ethics 101, Biblical Worldview, 16/3*)

Integrace (propojení) teologie a psychologie je nejen zavádějící, ale i nemožná. Světská psychologie teologii odmítá a teologie "křesťanskou" psychologii nepotřebuje. Nevěřící, nespasený člověk potřebuje berličku psychologie, aby mohl zdolávat životní překážky. Nevěřící nemá jinou možnost - jde cestou svévolníka, jež vede do záhuby.

Člověk, který žije bez víry, má mnohem těžší postavení, než ten, kdo svůj

životní postoj staví na biblických základech a věří, že ať se v životě děje co se děje, vše je pod Boží kontrolou. To není fatalismus, ale živá naděje v Kristu. Křesťan, který žije podle Božích principů a v modlitbách zkoumá postoje své duše k Bohu a bližním, řeší stresové situace průběžně a jen zřídka dojde ke krizové situaci. Křesťan se nemá utápět v trvalých pocitech nemohoucnosti, protože žije podle slov apoštola Pavla:

♦ *Dovedu žít v nouzi, dovedu mít hojnost. Ve všem a do všeho jsem zasvěcen: být syt i hladov, mít nadbytek i nedostatek. Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu... Můj Bůh vám dá všechno, co potřebujete, podle svého bohatství v slávě v Kristu Ježíši. Našemu Bohu a Otcí sláva na věky věků. Amen.*
(*Fil 4:12-13, 19-20*)

Předpis na vnitřní pokoj duše nenajdeme v ordinacích lékařů; tam sice můžeme získat uklidňující prostředky, které naše smysly dočasně otupí, ale problém nevyřeší. Je jasné, že patologické projevy nemocí, které jsou způsobeny biologickými příčinami, budou vyžadovat jiný postup léčení než poradenství. Nejlepší rady, jak pěstovat osobní psychohygienu - hněv a odpuštění - najdeme v Božím slově. Nepodceňujme moc Božího slova a nezanedbávejme obecnství se svým Stvořitelem. Jde nám o to, aby církve, sbory a jednotlivci byli připraveni naslouchat, zajímat se o potřeby bližních a aby pomáhali nést břemena jedni druhých, ne abychom přesouvali osobní odpovědnost do péče psychologických, sociálních pracovníků a v konci konců na stát. V Božím slově najdeme řadu biblických postav (klinických případů), které překonaly řadu problémů a mají odpověď i pro nás. Pro zajímavost, v USA má psychologie konkurenci. Jednotlivci si podobně jako sportovci najímají osobní trenéry, personalisty - kteří je dokáží motivovat a vést tak, aby využili co nejlépe osobní vlohy a kvalifikaci.

-kas-

POKÁNÍ KAZATELE

Jak mne Jan Kalvín přivedl k pokání nad křesťanskou psychologií

24. března 1974, den po našem sňatku, jsme si já a moje žena Marla půjčili loďku a vyjeli na jezero Arrowhead v Kalifornii. Jelikož jsem šetřílek, chtěl jsem si ji půjčit jenom na hodinu. Plánoval jsem tak 20 minut pádlovat, 20 minut se opalovat se svou manželkou a pak, abych nemusel platit další hodinu, pádlovat zpátky.

Když jsem se dostal na místo, kde jsme se chtěli slunit, srovnal jsem polohu loďky se dvěma nezávislými body na břehu tak, abych měl kontrolu nad tím, jak moc se loďka vzdaluje z našeho stanoviště. Každou chvíli jsem pak musel polohu loďky podle oněch bodů upravovat. Když uplynulo 20 minut a nastal čas se vrátit, čekalo mě překvapení. Zjistil jsem, že i přes moje opatření nás loď zanesla mnohem dále do středu jezera, než jsem myslel. Abych se dostal ke břehu včas, musel jsem veslovat jako člen olympijské posádky.

Přišel jsem na to, že i duchovně si můžeme myslet, že jsme na správném místě, a přitom být unášeni pryč. Léta jsem byl ve své pastorské službě přesvědčen, že předávám svým lidem pevné biblické principy. Dokončil jsem studia teologického semináře, jehož mottem, vykresleným v původní řečtině na průčelí kaple, bylo "Hlásej slovo." (2 Tm 4:2) Byl jsem vyučován, jak mám vykládat Písmo, jak připravit a přednést biblicky zakotvené kázání a jak lidem dávat biblické rady.

Jako mnohá kázání mých evangelikálních přátel - pastorů, byla i ta má často okořeněna nejnovějšími psychologickými poznatky. Samozřejmě bych je nikdy nepoužil, kdyby nebyly v souladu s Biblií, byl jsem ale zároveň v semináři vyučován, že "všechna pravda je Boží pravda". Jestliže psycholog narazí na nějaký biblický princip, proč by ho neměl použít? Neučí snad Bible náležitou sebelásku, pokud nejsme pyšní?

♦ *Miluj svého bližního jako sebe sama. (Mt 22,39)*

Není Boží láska ke mně základem pro náležité sebeocnění, neměli by rodiče sami budovat sebelásku svých dětí? Mohli jste tedy ode mě slyšet kázání s názvy jako: "*Být sám sebou a cítit se dobře*" a "*Rozvíjení sebehodnoty*" - to všechno (jak jsem si myslel) vycházelo z Bible a bylo protkáno citacemi, postřehy a příběhy čerpanými z praxe předních křesťanských psychologů, jejichž knihy a články jsem četl. Účastnil jsem se konferencí, kde tito lidé poskytovali školení v mnoha oblastech pastorační služby, poradenství a komunikace. Používal jsem videonahrávky křesťanských psychologů k vyučování v takových otázkách, jako je výchova dětí a manželské vztahy. Pro členy svého sboru jsem zorganizoval manželský seminář pod vedením dvou populárních křesťanských psychologů. Počátkem 80. let jsem se pokoušel vydat knihu na téma křesťan a emoce. Tehdy jsem ji považoval za biblicky fundovanou, ale dnes jsem rád, že se nenašel nakladatel.

Ačkoliv jsme u nás ve sboru neměli podpurné skupinky (byl jsem příliš zaneprázdněn, abych je mohl organizovat), nebyl jsem proti programům, které měly pomoci ve službě zraněným lidem, jako například program A.A. (Anonymní Alkoholici). Jeho "Dvanáct kroků" ostatně znělo biblicky a mnoho evangelikálních sborů je, jak se zdálo, s úspěchem používalo. Jeden z mých kolegů chtěl takovou skupinu vést a já jsem s touto myšlenkou souhlasil.

Asi po třinácti letech pastýřské služby mi Bůh milostivě uštědřil pohľavek, aby mi ukázal, kde jsem se odchyľil od správného směru. Tenkrát jsem o svém pohľadu na křesťanský život neměl pochybnosti. Háľil bych se, že stojím pevně na Bibli, že psychologii používám pouze k ilustraci nebo doplnění biblických principů a že vše podávám tak, aby mi všichni z mého sboru rozuměli.

8 ZÁPAS O DUŠI

Bůh však ve své svrchovanosti spojil několik činitelů, aby mě konfrontoval s potřebou změny. Rozhodující myslím bylo, že jsem poprvé kompletně přečetl Kalvínovu Instituci křesťanského náboženství. Tou dobou jsem byl spolu s kolegou pověřen staršími sboru, abychom si přečetli knihu křesťanské psychologie, která se měla stát osnovou práce podpůrné skupinky. Kontrast mezi Kalvínem na jedné a touto knihou na druhé straně byl stejný jako kontrast mezi dnem a nocí. Bůh narýsoval čáru a jasně se zeptal: "Na čí straně stojíš?"

Psal se rok 1991. Od té doby jsem byl opakovaně ujištěn o tom, jak zhoubné je integrovat křesťanství s psychologií. Právě tak jako ve starém Izraeli lid dělal obojí, "*bál se Boha a sloužil božstvům podle obyčeje pronárodů*" (2Kr 17,33). Věřím, že mnoho amerických věřících upadlo do synkretistického směšování křesťanství se světskou psychologií. Tyto dva pohledy ale směšovat nelze!

Dříve než uvedu některé konkrétní příklady, dovolu mi zdůraznit, že nějakou dobu trvalo, než jsem si tyto otázky ujasnil. První pochyby jsem začal mít počátkem osmdesátých let, ale dál jsem podporoval používání psychologie. V dubnu 1991 jsem se dostal do krizového stadia, kdy jsem musel překročit hranici. Tady jsem nemohl udělat kompromis. Musel jsem s pokáním opustit psychologickou verzi víry, již jsem byl pohlcen, a vrátit se k základům křesťanství, které má ve svém středu Boha a je založeno na naprosté dostatečnosti Krista a Písma.

Někteří z vás mohou s tím, co říkám, silně nesouhlasit, a ani neočekávám, že každý bude mé názory akceptovat. Doufám však, že vás vyprovokují, abyste tyto otázky znovu zvažili ve světle Písma. Předložím pět oblastí, kde je "křesťanská psychologie" v rozporu s biblickými pravdami.

1. Křesťanská psychologie je postavena na neadekvátním chápání spásy

Koncem 80. let mi začalo docházet o mnoho více než kdy předtím, že do mého sboru chodí týden co týden mnoho lidí, kteří vyznávají, že jsou spaseni, ale jejich životy o tom neposkytují žádný důkaz.

Jak jsem už zmínil, bylo mi na podzim roku 1990 uloženo prostudovat knihu, kterou měla používat skupinka "uzdravení zraněných". Jeden ze starších, který měl na této práci spolupracovat, byl spolu se svou ženou už dvacet let členem vedení hnutí Campus Crusade a vyučoval na jejich seminářích. Můj sbor byl v blízkosti ústředí tohoto hnutí a mnoho našich členů bylo i jeho členy. Žena tohoto staršího byla jednou z těch "emocionálně zraněných", kteří si zřízení skupinky přáli.

Kniha, kterou jsme četli, byla od Henryho Clouda a jmenovala se "*Když už tvůj svět nemá smysl*" (Oliver-Nelson 1990). Bylo mi sděleno, že mi pomůže lépe rozumět zraněným lidem. Chtěl jsem knize dát šanci, ale už v jedné z úvodních částí jsem narazil na pasáž, která mě trápila. Autor tam prohlašuje, že pro tyto zraněné lidi "standardní křesťanské odpovědi" - vypořádat se s hříchem, víra, poslušnost, čas strávený s Písmem a modlitbou - zkrátka "nefungují". Srovnává je s radami Jóbových přátel a nazývá je "bezcestným lékem". Navrhuje potom své vlastní řešení, které je v podstatě posvěcenou verzí vývojové psychologie.

Když jsme diskutovali o Cloudově přístupu, starší sboru mi řekl, že lidem, kteří pocházejí z rozvrácených rodin jako jeho žena, moje kázání moc nese-dí, protože příliš zdůrazňují poslušnost Božimu slovu. Na autoritativní požadavky nereagují dobře, protože měli přísné a chladné otce. Odpověděl jsem, že přece kladu velký důraz na Boží milost jakožto motivaci pro poslušnost. Odpověděl mi, že jeho žena nerozumí ani Boží milosti a že takové kázání jde mimo ni. Byl jsem trochu zaskočen, a tak jsem se zeptal: "Chceš říci, že mě celou tu dobu, co mluvím o Boží milosti,

ZÁPAS O DUŠI 9

nechácala?" Odpověděl, že za dvacet let svého působení v Campus Crusade ani jednou *nepocítila* Boží milost a lásku na osobní úrovni.

Přemýšlel jsem o tom, co mi řekl, a položil jsem mu několik dalších otázek, abych si byl jist, že tomu, co slyším, skutečně rozumím. Pak jsem mu řekl: "Jestliže tvoje žena *nikdy nepocítila* Boží lásku a milost, pak není obrácená!" Cítoval jsem klasické pojednání od Jonathana Edwardse s názvem Pojednání o náboženských citech, kde autor obhajuje názor, že spasitelná víra není otázkou intelektuálního přitakávání, ale dotýká se srdce hříšníka. Onoho staršího jsem tím dost rozčílil. Stál jsem tenkrát na svém - a stojím na něm i dnes. Tvrdím, že pokud není člověk po dvaceti letech naslouchání Božímu slovu pohnut Boží láskou a milostí, pak není opravdu obrácen.

Když jsem přemýšlel o tom, co tento starší, Henry Cloud a někteří další říkali, uvědomil jsem si, že podle nich je transformující síla evangelia, která nesla svaté skrze nejnepředstavitelnější zkoušky, nedostatečná k tomu, aby řešila emocionální problémy dnešních křesťanů. Začal jsem si uvědomovat, že psychologizovaný přístup ke křesťanství je postaven na mylné teologii, která ztotožňuje obrácení s osobním rozhodnutím pozvat Krista do svého života. Tyto dvě skutečnosti ale nejsou nezbytně jedno a totéž.

Podle Bible je obrácení nadpřirozený Boží čin, kterým Bůh dává duchovní život člověku, jenž byl mrtev v přestoupeních a hříších (Ef 2,1-5). Není to něco, co může člověk ovlivnit (J 1,12-13). Jak mi Kalvín a potažmo i Edwards pomohli vidět, Bůh každému opravdu obrácenému člověku vždy zjevil něco ze své úžasné svatosti a majestátu. Hříšník je, stejně jako Izajáš po tom, co se mu Bůh zjevil, absolutně srozuměn s poskvrněností vlastního srdce a volá: **"Běda mi, jsem ztracen!"** Spíše než by se cítil lépe, cítí se mnohem hůř a uvědomuje si, jak si opravdu stojí před

svatým Bohem. Podobně jako v tom Ježíšově příběhu se dokonce bojí pozvednout oči k nebi, bije se do prsou a volá: **"Bože, slituj se nade mnou, hříšným!"** (Lk 10,13) A Bůh je samozřejmě milostivý ke všem, kdo k němu opravdově volají. Psycholog Henry Cloud tvrdí (str.16), že pokud ke zraněnému člověku přistupujeme tak, aby se cítil viníkem své bolesti - ať už z důvodu nedostatku víry v Boha, nedostatku poslušnosti nebo čehokoliv jiného, jedná se o "odsuzování" a my působíme obrovskou škodu. Kalvín nicméně začíná svou Instituci úplně opačně:

"Jelikož se v lidském pokolení nachází pravý svět bídy, čímž jsme zbaveni božského roucha, naše hanebná nahota odhaluje, že se hemží samou hanebností. Každý z nás pak musí, byv proboden vědomím svého vlastního neštěstí, dospět k alespoň nějakému poznání Boha. Takto, z pocitu své vlastní nevědomosti, marnosti, ubohosti, ba co více - zkaženosti a porušenosti, poznáváme, že pravé světlo moudrosti, řádná ctnost, plný nadbytek všeho dobra, čistota a spravedlnost jsou pouze v samotném Pánu. Do těchto mezi jsme vykázáni svým vlastním zlem, abychom rozjímali o Božích dobrých věcech; nemůžeme se k němu opravdově pozvednout, dokud se sami sobě nezprotivíme." (1.1.1)

Věřím, že je v našich evangelikálních církvích mnoho těch, jimž bylo řečeno **"Pokoj, pokoj"**, **kde žádný pokoj není**. Myslí si, že jsou s Bohem zadobře, protože odpověděli na výzvu a uposlechli jít dopředu nebo se modlili, ale nepoznali skrze usvědčující volání Ducha svatého zkaženost vlastního srdce. Necítí, jak říkával Spurgeon, tu oprátku kolem krku, a tak když Spasitel provaz přeřízne, nepláčou radostí. Skutečností zůstává, že v mnoha případech nebyli opravdu obráceni.

Věřím, že celé hnutí křesťanské psychologie je postaveno na falešném pojetí spásy, které minimalizuje zkaženost člověka a činí z obrácení něco, co

10 ZÁPAS O DUŠI

hříšník může udělat sám, stačí se rozhodnout pro Krista.

2. Křesťanská psychologie vede člověka k soustředění na sebe, ne na Boha a Jeho slávu

Jedna z nejrozšířenějších lží, které zaplavily církve v posledních 25 letech, zní takto: Bible učí, že je potřeba, abychom sami sebe milovali a rostli v sebeúctě. Sám jsem byl ovlivněn knihou Jamesa Dobsona *Být sám sebou* (1974) s podtitulem "Tvoje dítě má hodnotu". Tvrdí, že naši společnost zachvátila epidemie komplexu méněcennosti, která je příčinou mnoha společenských neduhů. Svou knihu začíná ilustrací ze života Lee Harvey Oswalda. Tento ubohý člověk, "odmítnutý a nízkým nemilovaný ztroskotanec, zabil muže, který - více než kterýkoliv jiný člověk na zemi - ztělesňoval úspěch, krásu, bohatství a láskyplné rodinné vztahy, které on neměl. Když vystřelil, použil jediné umění, kterému se za celý svůj bídný život naučil." Zastřelil prezidenta Kennedyho. "Nakonec, jak se často stává, jeho smutek se proměnil v hněv." Bez biblických principů poselství naznačuje, že kdyby se cítil spokojen sám se sebou (a další uvedené příklady), možná by tento hrozný čin nespáchal. Dobson také napsal knihu *Žena si přeje, aby jí muž rozuměl* (1975). Zde prohlašuje, že nízké sebehodnocení je hlavním problémem amerických křesťanských žen.

Podobné představy pronikají desítky populárních křesťanských knih. V knize *Worry-Free Living* (1989) tvrdí autoři Frank Minirth, Paul Meier a Don Hawkins, že nedostatek sebevědomí "je základem většiny psychologických problémů". Říkají, že důvodem, proč David a ne Saul mohl zabít Goliáše, je fakt, že na rozdíl od Saula měl zdravé sebevědomí. Říkají také, že oněch deset zvěďů, kteří přinesli špatné zprávy o obrech z Kanaanu, trpělo špatným sebehodnocením, zatímco o Jozuovi a Kálebovi toto neplatilo, protože měli pozitivní pojetí sebe sama.

Brožura vydaná Rapha Treatment Center a doporučovaná mnoha významnými představiteli církve, vysvětluje, že "část úspěchu poradenského centra Rapha je založena na ojedinělé schopnosti zaměřit se na problémy nízkého sebevědomí a vyřešit je. Jádro všech emocionálních problémů a návykových poruch je nízké sebehodnocení." Sám jsem nikdy ve vyučování zdravého sebevědomí nešel tak daleko, byl jsem více "vyvážený"! Učil jsem, že přílišná sebeláska se nazývá pýchou, ale nicméně musíme nějakou disponovat, abychom měli dostatek sebedůvěry a mohli fungovat v životě a sloužit Bohu. Abych toto stanovisko podpořil, používal jsem pravdy o našem postavení v Kristu spolu s příkazem milovat svého bližního jako sebe sama.

Pak jsem četl Kalvína! Když pojednává o prvotním hříchu, ukazuje, jak jsme následkem naší padlé přirozenosti náchylní lichotit sami sobě kvůli vrozené sebelásce. Tvrdí:

"Nic člověka netěší víc než ten druh svůdné řeči, který dráždí jeho pýchu, jež prostupuje až do morku kostí. Proto téměř vždy, když někdo veřejně velebil lidskou přirozenost, měl mnoho nadšených posluchačů."

Dále říká, že to, co je založeno na padlé přirozenosti, nás učí být spokojen sám se sebou, což ale "přivádí ty, kteří takto přemýšlí, do úplné zkázy".

Později, když pojednává o nutnosti milovat svého bližního, abychom naplnili zákon, říká:

"Jasně je, že člověk je od narození náchylný k sebelásce, jakkoliv se vzdálil od pravdy, stále zachovává sebelásku, a nebylo tudíž nutno zákona, který by ji, i tak nadměrnou, rozmnožil nebo více rozšířil. Je proto pravdou, že dodržujeme-li zákon, nejsme vedeni láskou k sobě, ale k Bohu a svému bližnímu. Ten, kdo žije dobrý a svatý život, žije sám sobě co nejméně, a že nikdo nežije horším nebo špatným způsobem života, než ten, kdo žije a namáhá se jen pro sebe, hledá jen svůj vlastní

ZÁPAS O DUŠI 11

prospěch a přemýšlí jen o něm.

A skutečně - k tomu, aby Bůh vyjádřil, jak moc máme milovat své bližní (Lv 19,18), poměřil obětavost s naší láskou k sobě samým - mocnější a silnější emoci neměl po ruce."

Kalvín pokračuje odmítnutím těch, kdo jako mnozí z dnešních křesťanských psychologů učí, že se musíme nejdříve naučit milovat sami sebe, aby-chom mohli milovat Boha a ostatní. V protikladu k sebelásce Kalvín opakovaně zdůrazňuje jako hlavní ctnost skromnost a pokoru. V kapitole zabývající se zotročením vůle v hříchu (2.2.11) cituje Augustina, který říká: "Když si člověk uvědomí, že sám o sobě je ničím a sám v sobě nemůže hledat pomoc, pak jsou jeho zbraně zničeny a boj je u konce. Všechny zbraně bezbožnosti musí být zničeny, zlomeny a spáleny; musíš zůstat neozbrojen a nemít v sobě žádnou moc. Čím jsme totiž slabší, tím ochotněji nás Pán přijme." Kalvín uzavírá pojednání slovy: "Jenom žádám, abyste odložili stranou náказu sebelásky a ambicí, kterými jsme zaslepeni, a přestali klamat sami sebe (sr. Ga 6,3), jen tak spatříme pravdivý obraz o sobě v zrcadle Písma (sr. Jk 1,22-25)."

Kalvínovo dílo obsahuje rovněž nádhernou kapitolu nazvanou Souhrn křesťanského života: Zapření sama sebe. Když jsem četl Kalvínovo hutné biblické pojednání o přirozenosti člověka a hříchu, uvědomil jsem si, že jsem svým vyučováním křesťanské psychologie "zdravého sebevědomí" velmi chybil. Uvědomil jsem si, že křesťanská psychologie slouží k povýšení člověka v jeho hříchu a stahuje Boha k nám dolů jako dobráckého kamarádíčka, který nás bezpodmínečně miluje, takže můžeme sami sebe přijmout. Bible ale vyvyšuje Boha jako svatého, zatímco strhává z člověka jeho pýchu a sebespravedlnost. Nechává dokonce i toho nejlepšího z lidí padnout do prachu a vyznat:

◆ Co ti odpovím, když jsem tak bezvýznamný!... Proto odvolávám a lituji všeho v prachu a popelu.
(Jób 40,4; 42,6).

Když jsem si uvědomil svůj mylný pohled na sebe a Boha, začal jsem také vidět, že křesťanská psychologie nesměruje lidi k oslavě Boha a k životu, který by se líbil Bohu, bez ohledu na osobní oběti. Místo toho používá Boha a Písmo pro sobecké cíle štěstí a vnitřního pokoje.

Knihy křesťanské psychologie a sebezdokonalování bez rozdílu citují mnoho biblických veršů a občas je i vykládají, což jim dodává zdání bibličnosti, ale v srdci jejich přístupu je vždy záměr použít Boha k vlastnímu prospěchu, štěstí nebo naplnění, místo podřízení se Bohu, aby byl oslaven, protože pouze On je toho hoden.

Když jsem hledal způsob, jak pomoci zraněným lidem v mém sboru, dostalo se mi do rukou video a skripta, které používal Chuck Swindoll (Evangelical Free Church) v jeho kvetoucím sboru ve Fullertonu. Vážil jsem si tohoto muže a těžil z jeho kazatelské služby, a proto jsem doufal, že tento materiál budu moci použít. Když jsem jím ale procházel, byl jsem vyveden z rovnováhy. Používal často odkazy z Písma, ale protkával je těmi dobře známými řečmi o nízkém sebevědomí. Tento materiál uvádí, že lékem na naše emocionální problémy je naučit se zaměřovat se na sebe, milovat sebe sama a budovat svoji sebehodnotu, která naší osobnosti chybí. Došlo mi, že tyto příručky používají Boha jako návod, jak učinit sám sebe šťastným.

V protikladu ke křesťanské psychologii říká Ježíš, že chceme-li ho následovat, tou první věcí je zapřít sám sebe a brát denně svůj kříž (Lukáš 9:23). Tyto dva naprosto rozdílné přístupy není možné sloučit. Buď budeme činit pokání ze sebelásky a zemřeme sami sobě pro Boží slávu a Jeho záměr, nebo se budeme sebevědomě snažit

12 ZÁPAS O DUŠI

použit Boha k dosažení vlastního štěstí. Abychom následovali Ježíše, musí být naše já sesazeno z trůnu.

3. Křesťanská psychologie popírá dostatečnost Ježíše Krista a moc Ducha svatého

Henry Cloud v již zmíněné knize uvádí: "Zkusil jsem 'standardní' křesťanské odpovědi pro sebe a ostatní a došel jsem, stejně jako Jób, k tomu, že jsou 'bezceňnou medicinou.'" Těmito standardními odpověďmi je říkat lidem, že jsou v hříchu, nemají dost víry, netráví dost času s Biblií a na modlitbách nebo že jsou nějak jinak odpovědní za svoji bolest. Jinými slovy Ježíš Kristus a Duch svatý nestačí. Abys vyřešil svoje emocionální boje, potřebuješ psychologii. Bible je nicméně jasná v tom, že živý Pán Ježíš Kristus je pro věřícího vším:

◆ *V něm je vtělena všechna plnost božství, v něm jste i vy dosáhli plnosti. (Koloským 2,9)*

Navíc nás nenechal samotné, ale dal nám svého Svatého Ducha, aby v nás přebýval a posiloval nás. Jestliže máme Ducha, nebudeme podléhat žádostem těla. Jeho ovoce - láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, tichost, dobrota, věrnost a sebeovládání budou charakterizovat naše životy. (Ga 5,16, 22-23) Tvrdím, že tyto vlastnosti popisují psychologicky vyvrátěného a zdravého člověka. Jelikož jsou tyto kvality ovocem, chvíli to trvá, než dozraje. Nezáskáme je bez boje a snahy. Bible neříká, že jsou určeny jen pro jedince z normálního prostředí, zatímco ti z nefunkčních a rozvrácených rodin se musí obrátit na psychoterapeuta. Slibuje ovoce Ducha všem věřícím, kteří půjdou cestou závislosti na Duchu svatém.

Nezastávám názor, že život věřícího člověka je jednoduchý a bez překážek, že nebude nikdy na dně, v depresi, úzkostech nebo strachu. Bible sama nám představuje nespočet zbožných mužů a žen, kteří zápasili s obrovskými emocemi, když procházeli těžkými zkouškami. Pavel sám mluví o tom, jak

na něj utrpení dolehlo nadmíru těžce, až se vzdal naděje. Šel snad za psychologem, aby se naučil, jak se cítit lépe? Ne, protože říká, že smyslem tohoto utrpení bylo, "abychom nespolehali na sebe, ale na Boha, který křísí mrtvé." (2K 1,8-9)

Chci zdůraznit to, že jedním z hlavních důvodů zkoušek je naučit i nás Pavlově lekci, totiž nedůvěřovat sobě, ale spoléhat stále víc na dostatečnost našeho Pána Ježíše Krista. Někdy nás zkoušky také učí, že potřebujeme jeden druhého, abychom mohli nést břemena druhých. Nevylučuji potřebu bližním naslouchat, pečovat a radit, ale jeden druhému bychom měli pomáhat prostřednictvím Krista, nikoliv pomocí nejnovějších technik na sebe zaměřené psychoterapie.

4. Křesťanská psychologie ničí dostatečnost a autoritu Božího slova

Tohle se jistě vztahuje na dostatečnost Krista a Ducha svatého. Tato skutečnost se ale rozšiřuje na celé Písmo. Křesťanská psychologie nám říká, že Slovo je samozřejmě na místě, nemůže ale být odpovědí na všechny složité problémy dneška. Je dobré se na ně obrátit, mluvíme-li o spáse, ale dojde-li na emocionální problémy, potřebujeme školeného terapeuta. Christianity Today (2.10.1992, str.28) například uvádí:

Mýtus: Pastor je kompetentní radit svým farníkům.

Fakt: Většina pastorů je vyzbrojena jenom skrovným množstvím znalostí o behaviorální psychologii a terapii. Pastorovo povolání je v první řadě duchovní - pomáhat lidem nacházet sílu v Boží přítomnosti a duchovní směřování uprostřed těžkostí. Psychologické "seřízení" je věc jiná, a vyžaduje-li vážnou pozornost, měl by pastor vyhledat spolupráci profesionálního poradce nebo psychiatra.

Bohužel i R. C. Sproul, jehož učení obvykle oceňuji, souhlasí s názorem, že Písmo není pro věřícího dostačující. Ve svém časopise *Tabletalk* otiskl článek Johna Coa z Rosemead School of

ZÁPAS O DUŠI 13

Psychology. Coe rozvíjí názor, že Písmo je pouze částí Božího zjevení. Používá přesvědčení Tomáše Akvinského, že Bůh k nám mluví kromě Bible také skrze přírodu. Tvrdí: "Až poté, co shromáždíme všechny formy zjevení, můžeme mluvit o jeho dostatečnosti." Říká, že "Bible umožňuje Boží interpretaci historických a přírodních aspektů, ale sama o sobě je nedostatečná". Uvádí také, že autor knihy Kazatel "si je vědom jak nedostatečnosti samotné Bible, tak i samotné přirozené moudrosti".

Coe se nás snaží přesvědčit, že potřebujeme moudrost získanou z psychologie k doplnění Písma, neboť "všechna pravda je Boží pravda". Bible nám neříká vše, co potřebujeme znát o matematice nebo medicíně - podobně by proto bylo hloupostí ignorovat "moudro" moderní psychologie.

Tyto argumenty jsou pochybné a znevažují autoritu Písma. Skutečným problémem zůstává otázka, jak poznáme, co je pravda, a to zvláště v oblasti psychologie. Psychologie totiž zasahuje do problémů, jimiž se Bible jasně zabývá, jako například hněv, chtíč ("sexuální závislost"), hořkost, úzkost, deprese a mnoho dalších. Celá Bible je zaměřena na to, aby nám pomohla udržovat zdravé vztahy ("miluj svého bližního") k ostatním. Bible se dotýká některých lékařských záležitostí, ale není to v centru jejího zájmu. Jasně ukazuje, jak se vypořádat s těmi problémy, které chce pomoci řešit i psychologie. Psychologie však používá zcela jiný přístup než Písmo, protože je zaměřena na člověka a jejím cílem není líbit se Bohu. Je také mylné předpokládat, že psychologie je věda srovnatelná s moderní medicínou. Existují desítky nejúčinnějších psychoterapií, jež nemají žádnou vědecky podloženou platnost. Jestliže jsou nějaké psychologické "pravdy", pak souhlasí s Písmem a psychologie je v takovém případě nadbytečná.

Jednou z věcí, která mne při četbě Kalvína překvapila, je skutečnost, že skrze pravdu Písma byl schopen vyloučit se z monolitického vlivu římsko-katolické církve. Jenom proto, že byl tak ponořen do Písma, dokázal žít bohabojně, navzdory téměř neutuchávajícím nemocem a intenzivní opozici vůči jeho učení. Jeho univerzálním testem na všechny situace bylo: **Co říká Bible?** Jako pastor pomáhal svým lidem řešit všechny těžkosti té doby tím, že Bibli kázal a jen z ní dával rady. Písmo prohlašuje, že vybaví Božího člověka pro každé dobré dílo. Psychicky nebo emocionálně narušený jedinec takto vybaven není. Boží vzácné a úžasné sliby spolu s jeho mocí nám poskytují vše nezbytné pro život a zbožnost (2Pt 1,3-4). Co víc ještě můžeme potřebovat k tomu, abychom mohli čelit životním problémům a zkouškám? Zcela jistě ne světskou psychologii!

5. Křesťanská psychologie minimalizuje biblický pohled na hříchy a osobní odpovědnost

Pokud jste četli nějakou populární publikaci křesťanské psychologie, jistě vám nemusím dokazovat, že tento přístup snižuje biblický pohled na hříchy a osobní odpovědnost. Toto hnutí důsledně používá lékařskou terminologii a diagnostiku, která naznačuje, že člověk není za své problémy zodpovědný, neboť je nemocný. Je "sexuálně závislý", nikoliv otrokem chtíce. Je alkoholik, ne opilec. Je v procesu uzdravování, a ne v pokání. Pracovní kniha "Dvanáct kroků pro křesťany", používaná Chuckem Swindollem, zakladatelem fullertonského sboru, uvádí:

"Pro křesťany, kteří trpí návykovými potížemi nebo pocházejí z rodin s návykovými rysy, mohou být církví odsuzující poselství obzvláště obtížná. Mohou lidem bránit v hledání uzdravení... Když se staneme ochotnější přiznat své poruchy sami sobě i ostatním v procesu uzdravování, vidíme, že tento proces uzdravuje, a proto je prospěšný..." Po-

14 ZÁPAS O DUŠI

sléze se dozvídáme, že je třeba "uznat a dokonce přátelsky přijmout svou negativní nebo potlačenou přirozenost". "Naučíme se" přijmout své nechtěné sklony, jako je hněv, nepřiměřené sexuální chování, neshášenlivost či agresivita. Všimli jste si, že v tomto pojednání nebyla žádná zmínka o hříchu, porušenosti, pokání nebo Boží nezasloužené přízni? O několik stránek dále uvádí příručka některé z pilířů procesu uzdravení. Jedním je skutečnost, že "přijmeme sami sebe". Druhý pilíř říká, že se "uzdravujeme skrze sebelásku a zaměření se na sebe". "Cítíme se dobře, když se, je-li to vhodné, postavíme sami za sebe." "Máme rádi ty, kteří se láskyplně starají o sebe." "Máme zdravý smysl sebeocenění." Odpuste mi, ale mohl bych pokračovat ve výčtu příkladů psychoblabolů, které zaplavují církev. Tyto rady pouze odrážejí současný kulturní důraz na zdravé sebevědomí a sebezpřijetí, bez ohledu na to, jak hrozně člověk zhrěšil.

V naprostém protikladu k tomuto přístupu je Kalvín osvěživě pokorný, když řadí sebe, stejně jako ostatní věšci, mezi hříšníky. Ve své skvělé kapitole o pokání uvádí: "Učíme, že ve svatých, dokud nejsou zbaveni smrtelných těl, přebývá hřích, protože v jejich těle sídlí zkaženost nezměrné touhy, která bojuje se spravedlností." Později nás v téže kapitole volá k životu "v neustálé snaze o umrtvování těla, dokud není úplně poraženo a Boží Duch v nás nevládne". Říká: "Myslím tudíž, že ten činí nejlépe, kdo se naučil být nespokojen se sebou samým tak, aby nevězel v bahně hříchu, ale spíše spěchal k Bohu a toužil po něm tak, aby jsa naroubován v život a smrt Kristovu, mohl být neustále hotov k pokání."

V kapitole o sebezapření (tento termín se v knihách křesťanské psychologie nevyskytuje) Kalvín píše zasvěceně o naší hříšné přirozenosti:

"Neboť slepota, s níž se ženeme do náruče sebelásky, je taková, že si každý z nás myslí, že má proč být na sebe

pyšný a podceňovat ostatní, když se s nimi srovnává. Když nám Bůh dopřeje něco, z čeho nemusíme činit pokání, okamžitě pozvedneme svou mysl a nejsme pouze nadutí, ale téměř bychom praskli pýchou. Nectnosti, kterými jsme zamořeni, pracně před ostatními skrýváme, zatímco si lichotíme a namlouváme, že jsou to drobné a bezvýznamné nedostatky. Někdy je dokonce přijímáme jako ctnosti, kterými se lišíme od ostatních. Jestliže se někdo prokazuje stejnými obdarováními (anebo ještě většími), které obdivujeme u sebe, záměrně tyto dary snižujeme, abychom takovému člověku nemuseli uvolnit místo. Pokud mají druzí nějaké chyby, nespokojíme se s přísnou a ostrou výtkou na jejich adresu, ale nenávidně jejich chyby zveličujeme. Povstává potom taková nestoudnost, že si každý z nás přeje vyvýšit se nad ostatní a krutě jednat s každým smrtelníkem nebo na něj alespoň pohlížet svrchu jako na méněcenného... Není nikoho, kdo by v sobě nechoval nějaké předsvědčení o vlastní výjimečnosti."

Kdybych se necítil dobře, chtěl bych, aby mi lékař řekl o mém zdravotním stavu celou pravdu. Může mě poplácat po rameni a říkat, že jsem ten nejbáječnější chlapík na světě. Může mi tvrdit, že můj problém není závažný, že bych měl to, jak se cítím, ignorovat a myslet na to, jak jsem jedinečný. Jestliže mám ale rakovinu, pak jsou jeho rady a povzbudivé řeči bezcenné. Potřebuji znát tu krutou pravdu. Jenom potom je naděje, že třeba i nepříjemný lék mě uzdraví.

Hříšníkům nijak nepomáháme, když mlčky přecházíme velmi vážnou přítomnost pýchy, chtivosti, lakoty, žárlivosti nebo sebestřednosti. Správné a poctivé je pomoci jim ukázat Božím slovem zjevenou pravdu. Čím blíže je kdo nepřístupnému světlu Boží svaté přítomnosti, tím jasněji vidí poskvřenost vlastního srdce. Pokud opravdu zná Krista jako Spasitele, bude hřích, který vidí uvnitř, nenávidět, bude se snažit ho

ZÁPAS O DUŠI 15

vykořenit a s díky si přivlastňovat hojnost Boží milost a odpuštění.

Závěr

Někteří z vás si možná myslí: "Nejsi trochu moc extrémní? Nevyléváš vaničku i s dítětem? Nedá se z psychologie přece jen něco dobrého vytěžit?" Moc ne! Mohou se v ní vyskytnout nějaké užitečné postřehy, stejně jako je čas od času nabízí časopis Reader's Digest. Psychologie ale nenabízí nic nezbytného pro život a zbožnost, co by chybělo v Bibli. Jestliže je problémem organická nebo chemická dysfunkce mozku, bude asi třeba vyhledat lékařské řešení (i když vybízím k opatrnosti s ohledem na používání psychiatrických preparátů). Pokud se týče řešení emocionálních a vztahových problémů, které přicházejí do našeho života, nemá psychologie věřícímu co nabídnout, spíše je v mnohém matoucí a klamná.

Zeptal jsem se v dopise Jamese Dobsona, jestli může jmenovat jediný problém, na který může psychologie, na rozdíl od Bible, dát odpověď. Podle něj například potřebujeme křesťanskou psychologii na to, aby pomohla rodičům určit, jestli je šestileté dítě emočně a psychicky připraveno jít do první třídy, aby pomohla rodičům umět si poradit s nadaným nebo retardovaným dítětem, dala radu muži, u jehož manželky propukla schizofrenie a běžela s křikem po ulici, poradila člověku ve středním věku zvažujícímu změnu povolání nebo poskytl pomoc adolescentovi, který byl velmi vzdorovitý a odmítavý vůči svému otci.

Odborné poradenství týkající se vzdělání nebo práce je velmi odlišné od psychotherapeutického nesmyslu, který zásluhou křesťanských psychologů zaplavuje církev. Opravdu potřebujeme psychology, aby rodičům pomohli poradit si s nepoddajným dítětem? Nedává nám snad Bible moudrost k řešení podobných situací? Pokud je problém zmíněné schizofreničky organického původu, pak potřebuje lékaře. Jestliže není, pak určitě ona ani její manžel

nepotřebují psychologa. On se jí musí naučit milovat tak, jako Kristus miluje církev. Ona se potřebuje vypořádat se všemi hříšnými myšlenkami a chováním, které způsobily její zhroucení, a naučit se věřit v dostatečnost Krista. Tou poslední věcí, kterou potřebuje zmíněný vzdorný mladík slyšet, je to, že potřebuje vybudovat vlastní sebehodnotu!

Po tisíce let byla Bible dostatečná na to, aby vystrojila svaté na život plný tragédií, na život v pronásledování a dokonce mučednictví. Proč se tak tvrdošíjně odvracíme od našeho na vše stačícího Pána, zřídla živé vody, a budujeme cisterny rozpukané, které vodu neudrží? (Jr 2,13) **Nepotřebujeme psychologii. Potřebujeme Pána a jeho Slovo.** Děkuji Bohu za jeho služebníka Jana Kalvína, který mi pomohl činit pokání z takzvané "křesťanské" psychologie!

Steven J. Cole, (FCF)

JAK ZVLÁDAT STRES

Světské rady křesťanského psychologa

Knihu "Jak zvládat stres" vydalo roku 1994 nakladatelství Grada a jejím autorem je pan Jaro Křivohlavý (nadále jen p.j.k.). Již v samém úvodu knihy p.j.k. píše:

"Měli bychom si být vědomi nebezpečí, kterým nás všechny ohrožuje stres, i nutností něco s tím dělat. Náklady a výdaje za nezodpovědnost v řešení této otázky jsou děsivé." (str. 6) O několik řádek níže se dozvídáme, že dílo p.j.k. si klade za cíl "poznání toho, co dělat, když se dostaneme do těžké životní situace (stresu)..."

1. Co vyvolává stres?

Nejprve p.j.k. umísťuje na str. 23 tabulku, kde jsou zachyceny příčiny stresových situací dle jejich závažnosti. Nejvyšší bodové ohodnocení v ní p.j.k. uvádí pro smrt manžela či manželky (100 bodů), pak následuje rozvod (73

16 ZÁPAS O DUŠI

bodů) a za ním další řada událostí až k dopravnímu přestupku (10 bodů). V tabulce nikde nevystupují životně důležité události, jako je odloučení člověka od Boha, hřích a jeho následky v oblasti svědomí, pokání, obrácení, znovuzrození, křest či nalezení osobního Spasitele Pána Ježíše Krista (dále pouze P.J.K.).

Na rozdíl od knihy p.j.k., Bible, ač není učebnicí psychologie, popisuje ve 3. kapitole knihy Genesis vznik prvního záporného stresu v dějinách lidstva, jehož tragické následky nás provázejí dodnes. Nastal v době, kdy se člověk rozhodl neuposlechnout svého Stvořitele. Do té doby totiž lidé žádnými "tabulkovými" stresy netrpěli, žili takovým způsobem života, o němž si asi žádný světský psycholog neumí představit, že by někdy mohl nastat.

Za úplně nejtěžší stresor považuje p.j.k. vlastní smrt (str. 24), ale protože tuto událost nelze podle mínění p.j.k. srovnávat s jinými událostmi, vystupuje na prvním místě srovnávací tabulky smrt manžela (manželky). Co říká v bibli apoštol Pavel o vlastní smrti?

◆ *Mně zajisté živu býti jest Kristus, a umřítí zisk. Jestli mi pak prospěšněji živu býti v těle pro práci, tedy nevim, co bych vyvolil. (Fp 1:21-22)*

Na rozdíl od drtivé většiny lidí ze světa se apoštol Pavel vlastní smrti nebojí, dokonce ji vyhlíží jakožto radostnou předzvěst věčného života s P.J.K.

Navzdory tomu, že strach ze smrti má dle díla p.j.k. (str. 72) šest chapadel (složek), jimiž nás může ovinout, poddáme-li se světu a jeho hrůzám, správný vztah k P.J.K. odstraňuje i světový stresor číslo jedna - strach z vlastní smrti.

V souvislosti s bojem proti strachu uvádí p.j.k. také zajímavou definici trestu: "Trest je v podstatě odklonem od lásky", a tím i od dané osoby. Takový trest může vše jen zhoršit a strach prohloubit." (str. 85) Opravdu se láska a trest vzájemně vylučují? Co k tomu říká P.J.K.?

◆ *Já kteréžkoli miluji, kárám a trestci; rozhorliž se tedy, a čiň pokání. (Zj 3:19)*

2. Jak reagovat na stres?

Poslechneme-li rady p.j.k. jak zvládnout situaci "na úrovni", pak se potřebujeme především "zbavit nesprávných (falešných) a iluzorních (vyfantazírovaných) představ. Takovou představou může být to, že existuje zázračný lék nebo zázračný lékař, léčitel, který jako-by mávnutím kouzelného proutku naši těžkou situaci vyřeší." (str. 50.)

Co nám naproti tomu nabízí P.J.K.?

◆ *Pojďtež ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám. (Mt 11:28)*

◆ *Odpověděv pak Ježíš, řekl jim: Jdouce, povězte Janovi, co jste viděli a slyšeli, že slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní očištění přijímají, hluchí slyší, mrtví z mrtvých vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. (Lk 7:22)*

Z výše popsaných činů P.J.K. můžeme mít užitek i my, neboť:

◆ *Ježíš Kristus včera i dnes tentýž jest, i navěky. (Žd 13:8)*

V horní části str. 154 se setkáme s příkladem jedné falešné představy:

"Falešná je představa, která připouští, že je sice pravda, že kolem nás lidé umírají, ale zároveň mlčky počítá s tím, že v našem vlastním případě to bude jinak."

Bible nás vyzývá k tomu, abychom se vzájemně potěšovali, že v našem případě to MŮŽE být jinak. Každopádně bude existovat skupina lidí, která smrt vůbec neokusí:

◆ *Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. (1. Te 4:16-17)*

Zkrátka, i tam, kde svět již žádnou naději nedává a je s rozumem v koncích, lze přijmout naději z Božího slova.

ZÁPAS O DUŠI 17

V předposledním odstavci str. 50 p.j.k. píše: "Zemře-li někomu někdo blízký,... je tento fakt nezměnitelný." Naštěstí P.J.K. nic takového netvrdí, ba naopak:

- ◆ *A to pověděv, zavolal hlasem velikým: Lazaře, pojď ven. I vyšel ten, kterýž byl umřel, maje svázané ruce i nohy rouchami, a tvář jeho šatem byla obvinuta. (J 11:43-44)*

Abychom lépe pochopili, co p.j.k. chápe pod pojmem nezměnitelný fakt, čteme hned v následující větě: "Podobně je tomu v situaci, kdy po autohavárii byla někomu amputována noha. Část nohy je pryč a naděje, že by noha dorostla, je planá."

Představme si, že by výše zmíněné rady p.j.k. byly v době působení apoštolů všemi nemocnými lidmi přijímány bez výhrad, na rozdíl od slov samotného P.J.K. Pak by zřejmě v Bibli chyběl např. následující verš:

- ◆ *Scházelo se pak množství z okolních měst do Jeruzaléma, nesouce nemocné a trápené od duchů nečistých, a uzdravováni byli všickni. (Sk 5:16)*

Jak se tedy vyrovnat s těžkou situací, která na nás právě dolehla? Na konci str. 66 dila p.j.k. se lze dočíst: "Když se někdo dozví, že při autonehodě se zabil jeho syn, žena, manžel, je to příliš velká rána na to, aby byly ihned k dispozici správné způsoby řešení. Zde může pro první dobu pomoci například popírání (reality)."

Podívejme se, jak reagoval člověk, jenž přišel současně o všech deset svých dětí, mnoho služebníků, sedm tisíc ovcí, tři tisíce velbloudů, pět set spřežení, pět volů a pět set oslic:

- ◆ *Tedy Job vstav, roztrhl roucho své, a oholil hlavu svou, a padna na zem, poklonu učinil. A řekl: Nahý jsem vyšel z života matky své, nahý se také zase tam vrátím. Hospodin dal, Hospodin též odjal. Buď požehnáno jméno Hospodinovo. (Jb 1:20-21)*

Jakpak byl Bůh s Jóbovým jednáním spokojen?

- ◆ *V tom ve všem nezhřešil Job, a nepřivlastnil Bohu nic nemoudrého. (Jb 1:22)*

Není divu, neboť Bůh nám ukládá:

- ◆ *Ze všeho díky číňte; nebo ta jest vůle Boží v Kristu Ježíši při vás. (1Te 5:18)*

3. Jak bojovat se stresem?

Jakkoliv se to biblickým křesťanům může zdát podivné, mezi zbraně pro boj se stresem podle p.j.k. patří i meditace (str. 101), jejíž pomocí se dá např. cvičit pevná vůle (str. 114). Čím je meditace? "Cestou do vlastního nitra" (str. 165). Podle p.j.k. má meditace samé pozitivní účinky, jak se lze dočíst na následujících třech stranách. Zarážející je fakt, že meditace působí podobně jako drogy, a přitom je podle p.j.k. neškodná (str. 168). Každopádně odvádí člověka od objektivní reality (prostoru a času) kdovíkam (str. 167).

Jakoby to nestačilo, p.j.k. nabízí transcendentální meditaci. Oč se jedná? Vsedě a v klidu se zavřenýma očima se myslí pouze na "nesmyslná slova" nebo zvuky z buddhistického rozjímání (str. 168). Tento postup má za následek blíže nespecifikované unikátní změny fyzického stavu "cvičících".

- ◆ *Slyš to přece, lide pomatený, bez rozumu! Oči mají, a nevidí. Uši mají, a neslyší. Což se mě nebudete bát? je výrok Hospodinův, nebudete se přede mnou svíjet bolestí? (Jr 5:21)*

V dolní části str. 114 doporučuje p.j.k. svým čtenářům, aby se naučili provozovat jógu a mohli se tak i vcítit do činnosti různých tělesných orgánů, ovlivňovat a řídit jejich chod. Jinak řečeno: Hodinky, naučte se nastavit samy, bez Hodináře.

O stránku dále čteme přímý návod, jak pomocí tepelného čidla, televizoru a do sebe obrácené mysli seřadit teplotu v daném místě těla.

V horní části str. 119 se p.j.k. zabývá problémem, jak si přivodit pokoj. K tomu je třeba se posadit nebo lehnout na záda, chvíli sledovat tělesné pocity a pak si poručit: "Jardo, zachovej klid!"

18 ZÁPAS O DUŠI

Jakou odpověď na tuto otázku - Jak si zajistit pokoj? - dává Bible?

- ◆ *Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. A pokoj Boží, převyšující každé po-myšlení, bude střežit vaše srdce i mysl, v Kristu Ježíši. (Fp 4:6-7)*

Tyto dva verše jsou pro nastolení klidu cennější než všechny světské návody, byť i podepsané zvůčnými jmény. Boží recept pro pokoj je tak neuvěřitelně prostý a jednoduchý, že z něj přímo srší genialita Stvořitele. Svět nám knihou p.j.k. říká: Toužíte-li po klidu, pracujte na sobě. Bible naopak navrhuje po klidu lačnicím lidem obracet se ne na sebe, ale na Boha. Jaký rozdíl!

Jak vyplývá i z dalších postupů zvládnání stresu, podle p.j.k. je společným znakem většiny z nich soustředění na sebe sama. Jako jeden z mnohých příkladů poslouží předposlední řádek strany 111 "Rozhodni se být svůj. Pak věz, že ten, kdo nalezne sama sebe, ztrácí svou bídu."

Snad nemusím dodávat, že v Bibli je rada přesně opačná. Pro jistotu:

- ◆ *Kdož nalezne duši svou, ztratí ji; a kdo by ztratil duši svou pro mne, nalezne ji. (Mt 10:39)*
- ◆ *Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídit Božímu zákonu. Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. (Ř 8:7-8)*

V celé knize p.j.k. nenajdeme ani jednou tyto výrazy: Bible, Bůh, Spasitel, Duch svatý. O P.J.K. se p.j.k. vůbec nezmiňuje, jakoby P.J.K. nestál za pozornost, což bohudík naopak neplatí. Zato na str. 131 najdeme mlhavý pojem "vyšší princip" (převzatý od Jana Drdy), kterému máme být podle p.j.k. odpovědní za svou práci. Jak, to se sice dál nepíše, ale hned vzápětí se dozvíme, kterak získat životní moudrost. Doporučuje nám setkání s "myšlenkovými profesionály", zvláště pak s filozofickými antropology.

Pokud se týče nabytí poznání, Bible nám připomíná, že:

- ◆ *...moudrost dává Hospodin, poznání i rozumnost pochází z jeho úst. (Př 2:6)*
- ◆ *Počátek poznání je bázeň před Hospodinem, moudrostí a kázní pohrdají pošetilci. (Př 1:7)*
- ◆ *Má-li kdo z vás nedostatek moudrosti, ať prosí Boha, který dává všem bez výhrad a bez výčitek, a bude mu dána. (Jk 1:5)*

Před světskou moudrostí Bible jasně varuje:

- ◆ *Moudrost zajisté světa tohoto bláznovství jest u Boha... (1K 3:19)*

Nebo psáno jest:

- ◆ *Kterýž lapá moudré v chytrosti jejich. (Jób 5:13)*

A opět:

- ◆ *Zná Pán přemýšlování moudrých, že jsou marná. A tak nechlub se žádný lidmi; nebo všecky věci vaše jsou. (1K 3:19-21)*

Na několika místech svého díla se p.j.k. zamýšlí nad smyslem lidské existence. Naskytla se mu tak jedinečná příležitost sdělit čtenářům životně důležité informace o Bohu, Ježíši Kristu. Naneštěstí k tomu nedochází, přestože na začátku str. 134 uvádí p.j.k. výrok "nejen chlebem živ je člověk" - a to bez uvedení autora i bližší identifikace citátu. Přesvědčme se, jak onen výrok vyslovil P.J.K. doopravdy:

- ◆ *Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst. (Mt 4:4)*

Hned vidíme, jak je důležité ocitovat výrok přesně, neubírat z něj tak, aby se vytratil jeho smysl.

Na str. 139 téměř uprostřed nalezneme chválu na dílo Charlese Darwina. Dokonce se p.j.k. zlobí na opomíjení některých Darwinových myšlenek. "A přece v jeho teorii existují a mají svou nezastupitelnou hodnotu!"

Tuto stručnou exkurzi po knize p.j.k. zakončím malou perličkou ze str. 111 dole, kde se dočteme návod, jak bojovat se zlem v každém z nás:

ZÁPAS O DUŠI 19

"Boj proti zlu, které je v člověku, nemáme vést soužením druhých lidí, ale sebe samých." I kdybychom se usoužili a utýrali, nad zlem nezmůžeme:

◆ *A protože vy takto se modlete: ... zbav nás od zlého. Nebo tvé jest království, i moc, i sláva na věky, Amen. (Mt 6:9 a 13)*

◆ *A tak, bratři, modlete se za nás, aby se slovo Páně stále šířilo a bylo oslaveno jako u vás a abychom byli vysvobozeni od pochybných a zlých lidí. Neboť ne všichni věří. Ale Pán je věrný; on vás posílí a ochrání od zlého. (2Te 3:1-3)*

- Helena Pilátová -

SOUHRN PROTIKLADŮ

Proč křesťané nemohou důvěřovat psychologii

Prozkoumejme dva systémy, které tvrdí, že jsou příčinou změn v lidských životech. Jeden pochází z Božího srdce, druhý ze srdce člověka. Musíte se rozhodnout, který z nich budete následovat. Psychologie nabízí alternativu ke křesťanství s plně rozvinutým systémem víry.

△ Křesťanství začíná předpokladem: "Na počátku Bůh ..." - předpokládá existenci Stvořitele,

♣ zatímco základním předpokladem psychologie je "Na počátku byl velký třesk ..." - evoluční teorie.

△ Křesťanství spatřuje v člověku zvláštní Boží výtvar, stvoření podle Jeho morálního obrazu,

♣ zatímco psychologie nahlíží na člověka jako na konečný výsledek miliardy let náhodných událostí a proměn.

△ Křesťanství věří, že Bible je bezchybné Boží slovo a jediný zdroj pravdy,

♣ psychologie věří, že pravda je tam, kde ji naleznete, a lidská mysl je konečný soudce.

△ Křesťanské vedení tvoří služebníci, kteří kážou z Písma,

♣ psychologie má systém kněžství tvořený terapeuty, kteří cítí jeden druhého.

△ Křesťanství je podporováno z desátků a sbírek svých učedníků,

♣ psychologie na základě ceníků a pojištěneckých poplatků.

△ Bible tvrdí, že má odpovědi na nehlubší lidské otázky: Odkud pocházíme? Proč tady jsme? Jak se máme chovat? Jak se můžeme změnit? Jaká je naše budoucnost?

♣ Psychologie tvrdí, že má na tyto základní otázky dokonce hlubší odpovědi, které může odhalit pouze terapeut, který absolvoval dlouholetou praxi.

△ Bible tvrdí, že odhaluje motivy lidského srdce,

♣ zatímco psychologie tvrdí, že vysvětluje nevědomé pohnutky lidské mysli.

△ Křesťanství prohlašuje, že lidé se mohou změnit zázračnou a tajemnou Boží mocí,

♣ psychologie proklamuje, že může transformovat člověka tak, že mu pomůže, aby si porozuměl, přijal sám sebe a miloval se.

△ Bible říká, že člověk je od přirozenosti hříšný, oddělený od Božího života,

♣ psychologie říká, že člověk je ve své podstatě dobrý a potřebuje rozpoznat svůj potenciál.

△ Bible říká, že bez Krista člověk nemá naději,

♣ psychologie uvádí, že je limitován pouze svou představivostí.

△ Bible učí, že člověk bez Boha je ztracen a Kristus je jediná cesta k Němu,

♣ učení psychologie je založeno na tom, že pomáhá člověku najít jeho vlastní cestu.

△ Bible tvrdí, že člověku může být odpuštěno, může být očištěn a uzdraven,

20 ZÁPAS O DUŠI

⤴ kdežto podle psychologie se musíme vrátit do minulosti, přijmout svou bolest a prozkoumat své nitro.

△ Biblickou odpovědí na vinu je pokání člověka a Boží odpuštění,

⤴ cestou psychologie je znečitlivět svědomí.

△ Bible říká, že musíme sami sebe ukřižovat,

⤴ psychologie nás vede k tomu, abychom se seberealizovali.

△ Bible učí, že náš boj je duchovní,

⤴ zatímco podle Freuda jde o boj sexuální.

△ Během staletí křesťanství bez pomoci psychoterapie a zdokonalovacích technik vytvořilo miliony stále se transformujících životů skrze osvobozující pravdy nalezené v Ježíši Kristu.

⤴ Během necelého století psychologie zajala miliony myslí poselstvím, které zotročuje lidstvo vrtkavými teoriemi, jež podporují hříšné jednání.

△ Bible obrací člověka k Bohu,

⤴ psychologie obrací člověka k sobě samotnému.

Ed Bulkley: Proč křesťané nemohou důvěřovat psychologii, str. 325

JAK ČÍST PÍSMO

Richard Greenham napsal vzácnou příručku nazvanou *"Prospěšné pojednání obsahující návod ke čtení a porozumění svatých Písem"* (*A Profitable Treatise Containing Direction for the Reading and Understanding of the Holy Scriptures*). Předkládá osm pokynů.

1. Prvním pokynem je horlivost. Říká, že Bibli bychom měli číst s dychtivostí a pílí člověka, který se snaží vykopat skrytý poklad. Píle osvětluje náročná místa, přeměňuje těžké věci v lehké a činí nechutné lahodným. Když se zdá být Bible suchá, říká Greenham, problém není v Bibli, ale v jejím čtenáři. Nechte ji s horlivostí a očekáváním.

2. Druhý Greenhamův pokyn je, že Bibli máme číst s moudrostí. Myslí tím moudrost ve výběru textu, pořadí a doby. Co se textu týče, věřící by neměl trávit příliš dlouhou dobu čtením velmi obtížných oddílů Písma. Neměli bychom se věnovat celý týden čtení o Ezechiellových viděních. Naše čtení musí být vyvážené. Tak jako musí kazatel přizpůsobit své kázání úrovni posluchačů, tak musí každý jednotlivec přizpůsobit své soukromé studium Slova svým schopnostem.

Co se pořadí týče, měl by se čtenář Písma snažit o to, aby měl pevný základ ve všech hlavních doktrínách. Měl by denně číst různé části Písma tak, aby četl celé Písmo. Měli bychom číst také Ezechielova vidění, ale k nim ještě něco jiného. Puritáni předpokládali, že každý čte Bibli alespoň dvakrát denně. Mnozí z nich (holandská tradice) četli jednu kapitolu Bible po každém jídle, to znamená třikrát denně, a pak ještě jednou, pomaleji a déle, než šli večer spát.

Plán čtení

Tento plán umožňuje velkou různorodost. Ráno může čtenář číst ze Starého zákona, odpoledne z Nového, po večerech z Žalmů a než jde spát, ze všech částí Bible. Takto to dělali mnozí puritáni. Co se týče vhodné doby pro čtení Písma, například puritáni považovali za obzvlášť důležité dny sobotu.

3. Greenhamův třetí pokyn se týká přípravy. Rádná příprava je nezbytná. Je trojí:

(*) Musíte se připravit na čtení Písma tím, že k němu přistupujete s postojem úcty. Než tedy začnete číst, skloňte hlavu, modlete se a jako Marie sedící před Ježíšem buďte odhodláni a připraveni přijmout Boží slovo do srdce.

(*) Musíte přistupovat k Písmu s vírou v Krista. Když otevíráte Bibli, hledejte Krista. Když čtete, věřte v Něj. Mějte úctu a víru, protože víte, že veškeré Písmo se týká Jeho. Neotevřel snad veškerá Písma učedníkům na cestě do Emaus? Je schopen a ochoten udělat to samé pro vás.

ZÁPAS O DUŠI 21

(*) Musíte přistupovat k Písmům s touhou učit se.

4. Greenhamův čtvrtý pokyn je číst Bibli s rozjímáním. Rozjímání je důležité. Přečtete si verš, přemýšlejte o něm, třeba se nad ním znovu modlete, než přistoupíte k dalšímu. Ptejte se, co ten verš znamená pro mě? Nepospíchejte. Každý verš může být zlatá cihla pravdy. Čtete pomalu. Rozjímejte a přijímejte.

Puritáni přirovnávali čtení bez rozjímání k loďce bez vesel unášené proudem. Nikam nesměřujete, jenom čtete. Čtení s rozjímáním dává vedení a požehnání. Rozjímání pomáhá ochraně před domýšlivými a hříšnými myšlenkami. Napomáhá také soustředění. Přináší vnitřní zdroje a sílu. Pomáhá v modlitbě. Poskytuje úlevu v utrpení. Jestliže jste se naučili rozjímat, pak až přijde utrpení, budete znát nejen lidské, ale i biblické způsoby, jak se s ním vyrovnat. Bůh je oslaven, když říkáme spolu se žalmistou: "O tobě a tvém slově rozjímám za nočních hlídek." Skrze rozjímání prostupuje Písmo celou duši.

5. Greenhamův pátý pokyn se týká rozhovoru. Myslí tím zbožný rozhovor s pastory nebo jinými věřícími. "Železo se ostří železem a jeden ostří tvář druhého" cituje z Přísloví 27. Boží lidé se musí spolu sdílet o tom, co čtou v Bibli. Takové obecenství by nemělo probíhat, když je shromážděno příliš mnoho lidí, protože lidé pak mají zábrany.

6. Greenhamův šestý pokyn je, abychom čtení Písma spojili s vírou. To je nezbytné. Slovo nemůžeme přijímat bez víry. Každý z osmi pokynů musí být provázen vírou.

7. Greenhamův sedmý pokyn je, že víra se musí projevit v našem jednání. To je nejlepší způsob, jak se učit. Každý den musíme být poslušni ve víře, protože poslušnost jedné části Písma nás vede k tomu, že budeme chtít poslouchat také část jinou. Bůh pak rozhojní naše dary ke službě pro Něj. Tak jako hřích vede k hříchu, vede poslušnost k poslušnosti.

8. Greenhamův osmý pokyn říká, že modlitba je nepostradatelná. Když Bohu děkujeme za jídlo, neměli bychom Mu snad děkovat za Slovo, které se chystáme číst? Nebo snad budeme horlivě žádat o požehnání a pak se budeme zdráhat vzdávat díky? Ti, kteří jsou ledabylí ve čtení Bible, budou ledabylí i v křesťanském životě. Greenham dochází k závěru, že pokud chceme proniknout do Bible, musí Bible proniknout do nás.

Watsonova pravidla

Thomas Watson nám nabízí to, čemu já říkám deset přikázání ke slyšení Božího slova (Watson má na mysli poslech kázání). Mnohá z nich se překrývají, takže je můžeme uvést v krátkosti.

1. Připravte svou duši. Než přijdete do Božího domu, oblečte svou duši modlitbou.

2. Přicházejte se svatou chutí, protože chuť podporuje dobré trávení.

3. Přicházejte s citlivým a otevřeným srdcem a s otázkou: "Pane, co chceš, abych dělal?" Je pošetilé očekávat požehnání, jestliže přicházíte se zatvrzelejším a na svět zaměřeným srdcem.

4. Dávejte pozor. Lukáš 19:48 nám ukazuje, že lidé byli velmi pozorní, když mluvil Kristus. Vždyť v řečtině to doslova znamená, že na něm viseli. Dívejte se na kázání jako na to, čím skutečně je - věcí života a smrti. Nenechte slova plynout kolem vás. Pokud vám psaní poznámek pomůže slovo podržet, pište si poznámky. Udělejte všechno, co potřebujete, abyste pro sebe Boží slovo uchovali.

5. Přijímejte vštěpované slovo s pokorou. Pokora znamená odevzdání se a odevzdání srdce je nanejvýš důležité. Je třeba, abychom ochotně naslouchali všem radám a napomenutím Slova.

6. Spojte slovo s vírou. Pokud chybí hlavní přísada léku, lék bude bez účinku. Pokud nemáte víru, Písmo svaté pro vás nebude lékem.

22 ZÁPAS O DUŠI

7. Uchovejte, co jste slyšeli, a modlete se nad tím. Nedopustte, aby kázání proteklo vaší myslí jako voda sítem. Naše paměť, říká Watson, by měla být jako truhla smlouvy, kam byl uložen zákon. (V souvislosti s tím řekl Joseph Alleine: "Z kolen jděte na kázání a z kázání na kolena!")

8. Konejte to, co jste slyšeli. Uvádějte kázání v život.

9. Hleďte požehnání Ducha svatého. Bez Ducha může být lék Slova spolknut, ale nepřinese uzdravení.

10. Dobře se naučte tomu, co jste slyšeli, tím, že o tom budete vyprávět svým dětem a svým drahým. "Ať můj jazyk opěvuje, co jsi řekl." Zapamatujte si každé kázání, říká Watson, jako by mělo být tím posledním, které kdy uslyšíte, protože tak to může dost dobře být.

K lepšímu či horšímu

Nakonec Watson vše uzavírá tímto varováním: "Slovo bude ve vás účinkovat tak či onak. Pokud nepromění vaše srdce k lepšímu, obtíží vás ještě více řetězy, a bídný je člověk, který jde obtížen kázáními do pekla."

Jak můžeme vědět, jestli Boží slovo slyšíme a čteme správně? Odpověď na to je taková, že v tom případě vytváří Duch prostor k jeho přijetí. Je to Duch, který jej mocně objasňuje a uděluje ovoce spravedlnosti. A tak - podle slov Henryho Smithe, velkého puritánského kazatele - "Mějme Boží slovo neustále před sebou jako zákon a nevěřme v nic než v to, co učí, nemilujme nic než to, co nám nařizuje, nemějme v nenávisti nic než to, co zakazuje, a nedělejme nic než to, co přikazuje."

Slovo je základní prostředek posvěcení. Slyšení a čtení Božího slova nás povede k tomu, že potvrdíme slova Johna Flavella: "Písma nás učí, jak nejlépe žít, nejvznešeněji trpět a nejutěšeněji umírat."

Přeložil Petr Papež, Sword & Trowel, 1998, č. 4, část článku How to Be Holy, autor dr. Joel R. Beeke

ZVĚSTOVÁNÍ ČISTÉHO BOŽÍHO SLOVA

Výňatky z kázání Charlese Spurgeona, které přednesl v Londýně dva týdny poté, co se rozešel s anglickou Baptistickou jednotou.

Angličtí baptisté se vzdali svého nejmocnějšího kazatele proto, že je nabádal k důslednému zvěstování čistého Božího slova, varoval je před modernismem a církevním pragmatismem, ukazoval na kazatelské kompromisy a obvinil jednotu, že se odchyľuje od základních požadavků evangelia. Baptisté na něj uvalili cenzuru a Spurgeon nakonec z jednoty vystoupil. Toto je úryvek z jeho kázání po vyhlášení cenzury:

"Nikdy nesmíme skrývat své barvy! Jsou chvíle, kdy se musíme prodat kupředu a vyhledat souboj, když to čest našeho Kapitána vyžaduje. Nikdy se nesmíme stydět nebo se strachovat. Náš Pán Ježíš si zaslouhuje, abychom přinesli nejvyšší oběti pro obranu víry. Naše pověst, pohodlí, celý náš život musí být obětován jménu Pána Ježíše a víře v Něj. A jestli musíme v boji riskovat své dobré jméno a svůj život, aby bylo dosaženo vítězství, pak si řekněme: 'V tomto boji musí někteří padnout. Proč bych to neměl být já? Rád budu následovat svého Mistra a ponesu hanbu kvůli Němu.' Jen stateční vojáci jsou hodni našeho velkého Pána. Ti, kteří se schovávají vzadu, aby neztratili své pohodlí, nejsou hodni království...

Všichni obdivujeme Luthera! Ano, ano, avšak zároveň nechceme, aby někdo dnes vystoupil a jednal jako kdy si Luther. Když se jdete podívat do zoologické zahrady, všichni obdivujete medvěda. Ale chtěli byste mít takového medvěda doma, chtěli byste, aby se potuloval volně po ulicích? Proti tomu byste se postavili a máte pravdu. Stejně tak obdivujeme muže velké víry, jako byl Luther před nějakými čtyřmi sty lety. Luther žil ve vězení, v kleci minulých věků a let. Dnes bychom takového muže považovali za nesnesitelného a

ZÁPAS O DUŠI 23

nepřijatelného. Za každou cenu bychom se ho chtěli zbavit. Obvinili bychom ho ze všeho možného. Ale představte si, že by to byli právě tito muži jako Luther, Kalvín, Zwingli a jim podobní, kdo by prohlásili: 'Svět je v nepořádku. Jestli se však pokusíme o nápravu, vzbudíme nepokoj, dostaneme se do těžkostí, upadneme v nemilost. Raději se na to vyspíme a ono to přejde, a až se vzbudíme, všechno snad bude lepší.'

Kdyby byli takto jednali, my bychom dodnes žili v hrozných bludech. Rok po roce, století za stoletím by vládla tyranie kacířství a bludů. Tito muži milovali Ježíše a pravou víru natolik, že nedovolili, aby se po ní šlapalo. My jsme jim velkými dlužníky! Splatme proto na synech to, co dlužíme otcům.

I dnes je to jak za doby reformace. Je zapotřebí velkých rozhodnutí. Dnešek čeká na muže. Kde je muž pro dnešek? My, kterým bylo předáno evangelium z rukou mučedníků, si nesmíme dovolit si s ním zahrávat. Nesmíme dovolit druhým, aby je ponižovali a pošlapávali. Zrádci evangelia jsou ti, kdo je na oko milují, avšak ve skutečnosti jim pohrdají. Víra, kterou vyznávám, je ztkropena krví mých předků. Mám se snad vzdát této víry, mám se vzdát pokladu, který nám byl předán mřížemi vězení nebo ohněm hranic?

Když pomyslím na to, jak mnoho museli druzí trpět pro víru, ten malý posměch, který dnes možná strpím, není ve srovnání s jejich utrpením ničím a nestojí za zmínku. Víra našich předků by nás měla vést k věrnosti Pánu Bohu našich otců, k věrnosti evangeliu.

Podívejme se na celou věc takto: jestli Pán Ježíš neuspíší svůj příchod, přijde po nás další generace a po ní možná zase nová a ještě další. Všechny generace, které přijdou po nás, budou poznamenány našimi omyly a kompromisy, jestli dnes nebudeme věrni Bohu a pravdě Jeho slova. Jsme na křižovatce dějin. Jestli se dáme doprava, pak naše děti a jejich děti půjdou po

nás stejnou cestou pravdy. Jestli se dáme doleva, i ti dnes ještě nenarození půjdou po nás cestou omylů a prokletí, cestou bludů a lži, a budou nás právem vinit za svůj osud. Bůh nám dej věrnost pro naše předky i pro naše potomky! Bůh nám dej pocit zodpovědnosti za životy lidí kolem nás! Jak může být svět zachráněn, když je Církev Bohu nevěrná? Jestli naše evangelium není čisté a jasné, zůstane nám jen samá bída a zoufalství. Počínejte si statečně, moji milí, i ve jménu Božím vás prosím! Jako váš bratr v Kristu vás vyzývám: buďte věrni pravdě! Zůstávejte v pravdě! Jednejte jako muži, buďte silní, stateční. Kéž vás Pán posiluje! Amen."

Spurgeon udělal, co mohl, pro příští generace. Předal štafetu. Dnes je na nás, jak se zachováme, jak věrni budeme pravdě Božího slova. Zachováme víru? Vybojujeme dobrý boj? Naplníme své poslání? Jsme ochotni snášet protivenství? Jsme cele zasvěceni nádherné službě evangelia, bez studu a beze strachu? Je nám poselství Bible, Božího slova, nade všecko?

Ten, kdo miluje Pána Ježíše a Jeho Církev, nesmí stát nečinně, když vidí, jak se Církev dostává na šikmou plochu kompromisu se světem. Muži a ženy před námi platili krví za čistotu víry, za vítězství pravdy. Nyní je řada na nás, abychom střežili pravdu. To je úkol, který vyžaduje mnoho odvahy, žádný kompromis. Zasvěcení Bohu a Jeho dílu. Dovolte, abych ještě jednou citoval Spurgeona:

"Milí přátelé, to je naše poselství. Naše zvěst musí být: 'Hle, Beránek Boží!' Máš snad jiné poselství? To není možné! Bůh by tě s jiným evangeliem neposlal! To jediné evangelium, které Bůh svěřil lidem, aby zvěstovali po celé Zemi, je spasení skrze Beránka - Syna Božího - záchrana skrze prolitou krev Ježíše Krista... Mluvit o Ježíši, to je naše zaměstnání. Nemáme co zvěstovat, jestli nezvěstujeme Boží zjevení v osobě Krista Ježíše. On je naše potěšení, On je naše zvěst."

24 ZÁPAS O DUŠI

Apoštol Pavel vyzývá Timotea: "Hlásej Slovo!" My sami o sobě nemáme co říct, nemáme poselství, které by zachránilo svět, které by přineslo nápravu lidských životů, které by vneslo radost do lidských srdcí. Jedině evangelium Boží, evangelium Pána Ježíše Krista má tu moc. Není lepší zprávy, není radostnějšího poselství. To musíme vědět každý z nás, musí to vědět celá Církev.

"Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, viru jsem zachoval," píše apoštol Pavel mladému Timoteovi. Je to i naše svědectví? Bojujeme dobrý boj? Běžíme, abychom dokončili? Zachováváme víru? Pro pravého Božího služebníka není jiná možnost. Bůh nám pomůže, abychom takovými skutečnými služebníky Božího slova byli.

TWR - Evangelium, Ota Vožeh

LÁSKA A PRAVDA

Když se láska odloučí od učení a jednota opouští pravdu

Je třeba obětovat Pravdu za jednotu při evangelizaci v rámci církevní spolupráce? Je láska důležitější než učení?

Je zřejmé, že vůdčí neoevangelikálové světa věří, že naším hlavním cílem má být odstranění doktrinárních rozdílů a zdůrazňování jednoty těch, kdo vyznávají, že jsou křesťané. Podle nich je třeba minimalizovat doktrinární rozdíly, aby jednotná fronta evangelizace byla světu příkladem spolupráce a tím získala jeho pozornost. Tento postoj, jakkoli je navenek pro povrchního pozorovatele přitažlivý, může být příčinou naprosté katastrofy, pokud jej vidíme ve světle Pisma, které je v rozporu s filozofií ekumenické evangelizace. Velké poslání Pána Ježíše Krista klade důraz na něco úplně jiného. Ve velkém poslání nebylo řečeno: "Získávejte učedníky ze všech národů nejrůznějšími prostředky nebo metodami, abyste poslání naplnili." Náš Pán byl mnohem konkrétnější v tom, **jak** má být Jeho dílo napl-

ňováno v dnešním světě. Velké poslání obsahuje příkaz zapojovat nově obrácené k dalšímu vyučování a podřízení se Božímu vedení. Všimněte si, jak konkrétně je to ve slovech Pána Ježíše zdůrazněno:

◆ *Učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal... (Matouš 28:20)*

Jinými slovy, základem tohoto příkazu je Písmo, na jehož studium musíme klást nejvyšší důraz. To je celoživotní úkol pro každého kazatele a učitele, aby uváděli z moci Božího Ducha nově obrácené k moudrostem zjeveným v Boží Pravdě.

Podceňování Božích příkazů

Je to právě tento velkolepý úkol, který je v moderní evangelizaci redukován na minimum. Nový ekumenický důraz je přivést člověka ke Kristu a pak mu nabídnout volnost, aby se připojil k církvi podle své volby (nebo k církvi, která uspokojí jeho potřeby). "Obrácený" je ponechán často bez dalšího vedení a dohledu Duchu svatému, aby se o něj postaral. Evangelista vykonal své dílo pomocí moderního postupu a metodologie dvacátého století.

Základní myšlenkou dnešní ekumenické evangelizace je to, že láska je důležitější než doktrína. Neoevangelikálové zdůrazňují, že učení doktrín rozděljuje, zatímco láska sjednocuje. Co o tom říká Bible? Je skutečně pravda, že je láska v Novém zákoně důležitější než učení nebo Pravda? V takzvané kapitole lásky, v 1K 13, se říká:

◆ *A tak zůstává víra, naděje, láska - ale největší z té trojice je láska.*

Někteří říkají: "Je to jasné. Láska je nejvyšší!" Když však tuto kapitolu prozkoumáme pozorně, objevíme, že je v ní zmíněna i Pravda. V šestém verši je napsáno, že *láska se raduje v pravdě*. Jinými slovy - víra, naděje a láska jsou ctnosti, ale Pravda má naprosto jiné postavení. Pravda je soustavou souřadnic, základem, prostředím, bez něhož ctnosti jako je láska, nemohou vůbec existovat. Láska se raduje v pravdě. Proč?

ZÁPAS O DUŠI 25

Pokud definujeme a interpretujeme projevy lásky bez Pravdy, pak mohou vést až k naprosté katastrofě. Neopovažujeme se klást Pravdu na stejnou úroveň, jako jsou ctnosti. Ty bez Pravdy uschnou a zahynou. Nikdo si nedovede představit život na naší planetě bez vody. Voda je pro zachování života naprosto nezbytná, pokud zůstává ve svém řečišti, kanálech, nádržích, přehradách, potrubích a vodovodech. Ve chvíli, kdy se voda vymkne kontrole, stává se druhou největší katastrofou, jaká může postihnout tuto zemi, hned po požáru. Na jedné straně je voda životně důležitým požehnáním, ale na straně druhé se může stát téměř totální pohromou. Stejně tak je tomu s láskou.

Boží definice lásky

Láska se bez Boží definice (kdy Bůh určuje řečiště, jímž láska musí protékat) stává nejničivější silou. Deformovaná láska může ničit po milionech lidské bytosti a může být zredukována na náboženský sentimentalismus. Všimněte si, co se stane s domovem, kde matka nebo otec projevují svou lásku k dítěti tak, že je odmítají napomínat a trestat. Ve jménu lásky je dítě zničeno, jak dobře známe z knihy Přísloví.

Boží definice lásky znamená činit pro člověka to, co je pro něj nejlepší z hlediska věčnosti, bez ohledu na cenu, kterou to bude stát. Tak je láska definována Bohem. Z nějakého důvodu ale mnozí lidé v oblasti světové evangelizace zapomněli na Boží definici Pravdy a upadli do sentimentality. Měli bychom uvést některá klíčová místa Písma, abychom ilustrovali rozdíl mezi láskou a Pravdou.

◆ *Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: 'Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu můmi učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.'* (Jan 8,31-32)

Pán Ježíš Kristus řekl, že nejvyšší svoboda může být dosažena pouze skrze úplnou podřízenost, bezpodmínečnou kapitulaci před Pravdou. Zde není ani slovo o lásce.

Láska je poslušná Pravdě

Mnozí lidé nadšeně vyprávějí o své lásce k Ježíši Kristu a ke ztraceným lidem. Naslouchejme Pánovu zřetelnému prohlášení ve 14. kapitole Janova evangelia, ve verších 15.,21.,23. a 24., kde zdůrazňuje, že oddanost Pravdě je pro lásku to nejlepší:

◆ *Milujete-li mne, zachovávejte má přikázání... Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje... Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho přibýtek. Kdo mě nemiluje, nezachovává má slova.*

(Jan 14:15,21,23-24)

To, zda člověk zachovává přikázání Pána Ježíše Krista, můžeme nazvat testem lásky. Nezáleží na tom, jak moc o své lásce ke Kristu mluvíme, pokud žijeme podle svého. To je obdoba tragédie v rodinách, kde děti příležitostně říkají matce nebo otci "mám tě rád", ale vyjádření slov o lásce nanejvýš napíší na pohlednici k narozeninám nebo o Vánocích. Láska je víc než slovní sdělení. Mnoho rodičů se trápí jak je rok dlouhý nebo po dlouhá léta, protože je v rodině málo poslušnosti a respektu k rodičům. Sentimentální slova o lásce neznamenají vůbec nic. To, co se počítá, je poslušnost. Poslušnost bez lásky je teoreticky možná, ale láska bez poslušnosti nikoliv. Je to ubohá náhražka Božího plánu.

Jan 21 podává příklad člověka, který toho o své lásce k Ježíši řekl mnoho, ale když došlo na poslušnost, selhal. Samozřejmě, jedná se o Petra. Trval na tom, že ve své loajalitě nezakolísá: "Kdyby všichni od tebe odpadli, já nikdy ne. Můžeš se na mne spolehnout."

Láska vyučuje Pravdu

Ale když přišel tlak, jeho předsevzetí selhalo; Pána zapřel a když na něj Ježíš na nádvoří pohlédl, odešel ven a plakal. Po svém vzkříšení konfrontoval Pán u Galilejského jezera Petra s láskou, ale v pravdě, když k němu promluvil:

26 ZÁPAS O DUŠI

- ◆ Šimone, synu Jonášův, miluješ mne víc než ti zde? (opravdu mne miluješ víc než ostatní učedníci?) Odpověděl mu: 'Aho, Pane, ty víš, že tě mám rád.' Řekl mu: 'Pas mé beránky!... 'Bud' pastýřem mých ovcí!... 'Pas mé ovce!'" (Jan 21, 15-17)

Jak vyjádříme lásku k Pánu Ježíši ve světle této otázky? Budeme Jeho ovce sytit tím, co ve svém velkém poslání přikázal - máme vyjadřovat lásku tak, že budeme Jeho lid vyučovat a školit v celé Boží radě: "učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal."

Skutky 20 dávají dobrý příklad apoštola, který poslouchal velké poslání Pána Ježíše Krista. Ačkoliv v tomto oddíle neříká nic o lásce k Efezským, vyjádřil nejvyšší lásku, jakou k nim mohl učedník mít. Co pro ně udělal? Ujišťoval je slovy "Miluji vás, miluji vás, miluji vás"? Skutky 20, 26-27 nám dají odpověď:

- ◆ Proto vám v tento den říkám před Bohem, že mou vinou nikdo nezahyne, neboť jsem vám oznámil celou Boží vůli.

Pavel kázal tři měsíce, a když někteří začali vystupovat proti jeho učení, oddělil své učedníky a dál se setkávali v Tyrannově síni. Zde vyučoval skupinu věřících celé dva roky, aby znali Boží vůli. Zkuste si představit dlouhotrvající, hluboké a intenzivní vyučování, které efezští starší s Pavlem prožívali.

Láska nic nezamlčuje

Pro Pavla nebylo jednoduché kázat doktrínu, kterým vyučoval muže z Efezu. Zabýval se doktrínami, které byly kontroverzní, nepříjemné a působily rozdělení věřících - proto řekl: "... ničemu jsem se nevyhnul, nic jsem nezamlčel." Vzpomeňte si na slovo z Galatským 1,6:

- ◆ Divím se, že se od toho, který vás povolal milostí Kristovou, tak rychle odvracíte k jinému evangeliu. Jiné evangelium ovšem není; jsou jen někteří lidé, kteří vás zneklidňují a chtějí evangelium Kristovo obrátit v pravý opak. Ale i kdybychom my

nebo sám anděl z nebe přišel hlásat jiné evangelium než to, které jsme vám zvěštovali, budiž proklet!

Proč Pavel svojí strohostí ohrožuje láskyplný vztah, který s tímto sborem měl? Bylo nezbytné riskovat, i za cenu toho, že se stane jejich nepřítelem, jak uvádí ve čtvrté kapitole Galatským, když jim řekne celou Pravdu.

Oddíl v Efezským 4 nám říká, jak dosáhnout dokonalé rovnováhy. Všimněte si darů, které Bůh dal právě Církvi, Kristovu tělu, pro službu a duchovní úřady v této době:

- ◆ Jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele. (Efezským 4,11)

Všechny tyto dary ve formě služebníků jsou osobnosti spjaté s učením. Tyto osoby jsou zapojeny do kázání, vyučování a učednictví ve světle zjevené Pravdy. V Novém zákoně se nevyskytuje žádné učení, které by vyjadřovalo myšlenku, že láska je důležitější než doktrína nebo pravda. Láska je v tomto oddíle uvedena v 15. verši, kde čteme: říkejme pravdu v lásce. Láska je způsob a metoda, jakými má být Pravda sdělována. Láska je služebním Pravidy. Způsobuje, že je Pravda snadněji přijatelná, vstřebatelná a stravitelná. Láska ale nesmí zakrývat Pravdu ani ji odsouvat na vedlejší kolej. Boží pravda se nikdy nemůže změnit, avšak v rukou lidských posluš je velmi choulostivá a křehká. Boží Pravda je buď energicky hlásána a obhajována, nebo má tendenci se během jediné generace vytratit.

Láska se brání jedům

Věda nezná žádný živý organismus, který by byl schopen přežít bez složitého, důkladného a trvale fungujícího filtračního systému, který organismus od jedů očisťuje. Tato pravda platí i pro Boží církve v oblasti chápání a zachování Boží Pravdy. Pro jakoukoliv organizaci je nemožné přežít, aniž by měla vybudován systém, kterým by se očisťovala od jedovatých vlivů. Musíme

ZÁPAS O DUŠI 27

stále myslet na to, že žijeme ve vysoce jedy zamořeném prostředí a atmosféře. Jsme ponořeni v satanově světě a satan se snaží získat přístup ke každému Božimu služebníku skrze jeho hříšnou přirozenost.

◆ *Neklamte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídi. (Galatským 6,7)*

Někteří evangelisté kladou větší důraz na to, jak získávat lidi pro Krista, než na to, kdo bude věrně kázat, co učí Bible. Celá otázka úspěchu v křesťanské službě musí být neustále zkoumána. Jak může být relativní úspěch křesťanské služby oceněn nezávisle na Božím neomylném a bezchybném Slově? Kdo je v takovém případě schopen určit, co úspěch vlastně znamená?

Láska přijímá Boží pravidla

Byl Kristův kříž úspěchem? Svět si to zřejmě nemyslí. To, co považujeme ve službě ostatních křesťanů za úspěch, může být před Kristovou soudnou stolicí hodnoceno jako hrozné selhání. Soud začne od Boží církve, a až ten den nastane, bude odhaleno, že člověk bude korunován jen tehdy, když bojoval podle pravidel (2. Timoteovi 2,5). Ti, kteří běží křesťanský běh, musí běžet podle Jeho pravidel, pokud očekávají, že dostanou odměnu. Kvalita evangelizace nespočívá ve vzájemném povzbuzování a nadšení fanoušků, ale jde o pokoru, oddanost a poslušnost Jeho slovu. Pavel říká:

◆ *Běžte tak, abyste ji (odměnu) získali. (1. Korintským 9,24)*

Bůh nemůže být oslaven ani kompromisem, ani izolací. Pán Ježíš Kristus je dokonalým příkladem vztahu k hříšným lidem. Ukazuje nám, jak být oddělen od jejich hříchu, a přitom s nimi být spojen tak, aby mohli slyšet Jeho zvěst.

Láska chrání stádo

Povzbuzoval Ježíš učedníky, aby se sympatiemi naslouchali ostatním náboženským vůdcům tehdejší doby? Upozorňoval je na to, že se potřebují orientovat v jiných náboženských směrech, aby rozšířili své poznání možností, kte-

ré mají k dispozici, a vybrali si z každého to nejlepší? Odpověď je dána v Matoušovi 7,15, kde Pán říká:

◆ *Střežte se lživých proroků, kteří k vám přicházejí v rouchu ovčím, ale uvnitř jsou draví vlci.*

Pán Ježíš také řekl:

◆ *Hleďte se mít na pozoru před kvásem farizeů... (Matouš 16,6)*

Jinými slovy - nepoddávejte se kdejakému učení, protože jejich znečišťující, jedovatý vliv je absolutně smrtonosný. Existuje jedna věc, jež je horší než rozdělení, a tou je smír s kompromisem. Pravda je určitě důležitější než jednota.

Láska napravuje chyby

Proč? Protože kvůli pravdě budou dokonce rodiny (nejpevněji spojené jednotky na zemi) rozděleny konflikty a nepřátelstvím, aby alespoň někdo mohl zachovat Boží Pravdu.

◆ *Nemyslete si, že jsem přišel na zem uvést pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč. Neboť jsem přišel postavit syna proti otci, dceru proti matce, snachu proti tchyni; a 'nepřítelem člověka bude jeho vlastní rodina'. (Matouš 10,34-36)*

Jak bude Pán Ježíš Kristus budovat svou církev? Skrze oddělení od chyb. Všimněte si oddílu u Matouše 18,15-17:

◆ *Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra. Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby 'ústý dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď'. Jestliže ani potom neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník.*

To znamená, že chyba, ať morální, nebo doktrinální, musí být z těla vyloučena, jinak církev nemůže růst způsobem, který by oslavil Boha. V Římanům 16,17 říká apoštol Pavel:

◆ *Prosím vás, bratří, abyste si dali pozor na ty, kdo působí roztržky a chtěli by vás svést od učení, které jste přijali. Vyhýbejte se jim! (Římanům 16,17)*

28 ZÁPAS O DUŠI

Máme být ukazovatelé, strážci a pozorovatelé. Pokud oslavujeme a milujeme Pána Ježíše, budeme dávat pozor na cokoliv, co by mohlo ničit Jeho Pravdu. Máme se vyhýbat takovým lidem a máme se od nich odvrátit. Je velmi významné, že se zde nemluví o velikosti skupiny, která se dopouští přestoupení, ani o rovnováze mezi většinou a menšinou. Martin Luther označil nebo poznal ty, kteří působili rozdělení a hříchy proti učením, jemuž se naučil z Písma svatého, a oddělil se od nich. Tak exkomunikoval celou římskokatolickou církev. Řekl obrovské většině západoevropského křesťanství - anathema! (buď proklete!) Chvála Bohu za toto rozhodnutí, které vyžadovalo obrovskou odvahu.

Když se Pavel zabýval Korintskými, kteří selhali v otázce vyloučení morálního odpadlivci v jejich středu, řekl v 1. Korintským 5,9-12:

◆ *Napsal jsem vám v listě, abyste neměli nic společného se smilníky; ale nemyslel jsem tím všechny smilníky tohoto světa nebo lakomce, lupiče a modláře, protože to byste museli ze světa utéci. Měl jsem však na mysli, abyste se nestýkali s tím, kdo si sice říká bratr, ale přitom je smilník nebo lakomec nebo modlář nebo utrhač nebo opilec nebo lupič; s takovým ani nejezte. Proč bych měl soudit ty, kdo jsou mimo nás? Nemáte soudit ty, kdo jsou z nás?*

Všimněte si toho úžasného stanoviska biblického oddělení. Neoddělujeme se od nemorálních lidí, kteří nejsou křesťany. Máme být ve spojení s publikány a hříšníky, kteří jsou možnými příjemci usvědčující a proměňující práce Ducha svatého, působící skrze naše svědectví. Jedinou skupinou, od níž máme být oddělení, jsou nemorální křesťané a doktrinální heretici. Tyto lidi musíme vyloučit nebo se od nich oddělit. Dokonce s nimi nemáme ani stolovat. Proč ne? Protože kdyby světský nebo mladý, nevyučený křesťan zpozoroval, že s nimi máme společenství (což je, jak

tomu rozumím, význam slov společně jíst), mohl by si to vyložit tak, že tímto způsobem viditelného společenství herezi nebo morální poklesek schvaluje.

Výsledek kompromisu

Apoštol Pavel uvádí důvod. Svědectví Pravdy musí být za každou cenu chráněno před špatným pochopením ze strany neznalých nebo neinformovaných pozorovatelů. V 1. Korintským 15,33 apoštol prohlašuje:

◆ *Neklamte se: 'špatná společnost kazí dobré mravy'.*

Svatý způsob života nebo dobré učení je vždy znečištěno špatným prostředím nebo špatnou společností, zatímco pouhé společenství dobrého se zlým nikdy nezpůsobí, že se špatné věci stanou lepšími. Dobré se zhorší a zlé se nezdokonalí. Je to podobné jako s nahnilým jablkem v koši. Špatné jablko se nezlepší, avšak dobrá jablka shnijí. Je správné, aby se čistota učení opomíjela v zájmu viditelné církevní jednoty?

John C. Whitcomb, profesor Starého zákona a ředitel doktorandského studia Grace Theological Seminary ve Winona Lake v USA, redakčně zkráceno.

KŘESŤANSKÝ ROMANTISMUS

Před časem jsme se zúčastnili ve Zlíně setkání několika bratrů v Kristu, kteří zastupovali tři denominace, abychom se společně zamysleli nad smyslem vyučování o Boží svrchovanosti. Nejdříve jsme museli odpovědět na základní otázky typu:

✓ *Chce Bůh zachránit všechny?*

✓ *Má každý člověk stejnou startovní čáru - tedy je mezi lidmi rovnost?*

✓ *Máme svobodnou vůli? Nebo jsme snad roboti?*

Tyto otázky jsme postupně probírali v časopise ZOD č. 60-65. Pozorným čtenářům by měly být tedy odpovědi z pohledu opravdové Boží svrchova-

ZÁPAS O DUŠI 29

nosti zřejmé. O závěrečnou a velmi důležitou otázku se chci s vámi všemi podělit:

✓ **Proč považujete za důležité tak obšrně obhajovat Boží svrchovanost, jak jste ji rozvinul v pěti bodech kalvinismu?**

Zde je jen částečná odpověď: Pro ilustraci uvedu text z paralelního komentáře knihy Zjevení (Revelation Four Views, edité by Steve Gregg, strana 80).

Začátek citace: **Hle, stojím u dveří a tluču** (Zj. 3:20). *Toto je známý evangelizační text, který oslovuje hříšníky. Tento verš ve svém kontextu může vyjadřovat Kristův pocit, že je vystrčen ze Svě vlastní církve (outsider from His own church) a touží, aby byl pozván zpět. Jestliže církev s Kristem nevečeří, potom Kdokoli by uslyšel můj hlas a otevřel dveře, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou* (Zj. 3:20). *Večeření s Kristem může mít vedlejší eucharistický význam: Ačkoliv Ježíš patrně není přítomen u večeře Páně v takové "církvi", přesto bude mít osobní obecenství s kýmkoliv, kdo Jej uvítá. S vítězi, kteří odpoví Jeho nabídce, Kristus nebude jenom večeřet a mít obecenství, ale slibuje: **dám (jim) usednout se mnou na trůn, tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn*** (Zj. 3:21). Konec citace.

Podobné vysvětlení tohoto biblického textu není v naší, ani světové křesťanské literatuře vůbec ojedinělé. Sám jsem jej tak po dlouhá léta chápal. Víím, že většina křesťanů dnes věří, že Ježíš může být opravdu outsiderem vystrčeným ze své církve i ze srdcí jednotlivých křesťanů. Pro takové křesťany existuje i teologický termín - karnální, neboli tělesní křesťané. To jsou ti, kteří již prý jednou Krista "přijali" jako svého Spasitele, ale popírají Jeho Panování nad sebou samými. Proto je pro ně Ježíš outsiderem, jenž je vystrčen za dveře církve a stojí za dveřmi jejich srdcí. Ježíš je ale přesto miluje a touží, aby byl pozván zpět, tak to doslovně popisuje náš výše zmíněný komentář.

Modlím se, aby nám Duch Boží skrze Písmo ukázal, kam až nás zavádí lidská představa o "bezmezně" Boží lásce a touze spasit každého člověka; aby nám také ukázal zdrženlivost církve v otázkách absolutnosti svrchovaného Boha - Kristova Panování, a naprosté duchovní padlosti člověka. **S lítostí musím říci, že výsledkem nedůsledného chápání Boží svrchovanosti a naprosté duchovní padlosti člověka jsou výše uvedené teologické závěry, které snižují Pána všeho na čekajícího prosícího outsidera stojícího za dveřmi. Z toho vyplývá - když situaci domyslíme do konce - že jsme to v konci konců my, kdo se nad Bohem ustrne a smiluje. On nám toužebně nabízí Svoji oběť na kříži a my ji buď k Jeho nesmírné radosti přijmeme, nebo k Jeho nesmírné lítosti odmítneme... Bůh ale není prosebník ani outsider, který čeká za dveřmi na naše rozhodnutí. Prosebníky a outsidersy jsme přece my! ON udržuje celý vesmír a jedná s každým člověkem!**

To nejsou slova odsouzení, ale ná- zorná ilustrace, kam romantické představy křesťanů vedou. Miluji všechny bratry v Kristu, ale právě z lásky k nim nemohu souhlasit s podobným výkladem, který snižuje Boha a upírá Mu Jeho Panování nad vším. Autory podobných komentářů jsou většinou ti nejupřímnější lidé. Ani na milisekundu nepochybují o jejich nejčistších úmyslech, které je k takovým úvahám vedly. Jsem ten první, kdo se dopustil a dopouští podobných chyb. Nikdo není imunní. Proto je nutné, abychom se bratrsky napomínali a trpělivě vyučovali a zdůrazňovali svrchovanost našeho Boha a duchovní padlost člověka, ať přicházíme vhod, či nevhod.

Co v církvi nedoceňujeme:

✓ *Nevyučujeme a nemáme v srdcích zakotvenou naprostou moc a panování svrchovaného Boha.*

✓ *Nevyučujeme a nemáme v srdcích zakotveno důsledné pochopení du-*

30 ZÁPAS O DUŠI

chovní nemohoucnosti - mrtvosti přirozeného člověka a jeho naprosté oddanosti otroctví hříchu.

Nevyučování výše zmíněných dvou bodů (a dalších) zapříčiňuje citově za-barvenou teologii, jež se soustřeďuje na lidskou svobodnou vůli, skutky a rovnostářství, místo aby se soustřeďovala na Boží svatý záměr a rovnost všech přirozených lidí v naprosté duchovní zkaženosti. Odtud vycházejí humanistické představy o bezmezném Boží lásce a svobodné vůli padlého člověka. Přehlízíme naprostou oddanost přirozeného člověka hříchu, podceňujeme důsledky hříchu, a proto plně nechápeme strašlivou ztracenost přirozených lidí, narozených jen z těla a krve. Věnujeme opravdu dostatečnou pozornost základům učení o Bohu - principům Boží svrchovanosti - a hloubce lidské ztracenosti, nebo vytváříme nové, obecně přijatelnější evangelium? Mnohá kázání, výzvy, úvahy, články a komentáře jsou vyřčeny nebo napsány v citovém rozpoložení. Odtud je jen krůček k metodám a taktikám, které vedou člověka k rozhodnutí, jež stojí především na emocích o Boží lásce a Kristově utrpení. Z pouhého soucitu nad utrpením Božího Syna se člověk "smiluje" a učiní emocionální rozhodnutí. Otázkou zůstává, zda člověk slyší Boží hlas a zda jeho odpověď obsahuje i následující vyznání: "*Chci se odvrátit od hříchů minulého života, chci následovat Krista jako Pána svého života a nikdy nedopustím, aby stál za dveřmi mého srdce!*" Tento zážrak může způsobit v srdcích hříšníků jenom Bůh.

Obširná obhajoba Boží svrchovanosti není výsadou kalvinismu, jde jen o "teologické" označení, ale je výsadou všech křesťanů, kterým jde o zvěstování Boží slávy. Oslava Boha je smyslem křesťanova bytí. On se o svou božskou slávu s nikým dělit nebude. Jistě, Bůh oslaví svůj lid, ale jiná je sláva těl zvířat a jiná těl lidí, jiná je také Boží sláva, a jiná jeho lidu, hvězda od hvězdy se liší září:

◆ *Kvůli sobě, kvůli sobě samému to dělám. Což smí být mé jméno znesvěceno? Svou slávu nikomu nedám. Poslouchej mě, Jákobe, Izraeli, můj povolání. Já, já jsem ten první, já jsem i poslední. (Izajáš 48:11-12)*

I nověrozený člověk, jako byl Pavel, věděl o své tělesné bídě, a proto řekl:

◆ *Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti? Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho! - A tak tentýž já sloužím svou myslí zákonu Božímu, ale svým jednáním zákonu hříchu. (Římanům 7:24-25)*

Biblické odpovědi na základní duchovní pravdy a jejich zakotvení v našich srdcích by vyřešily mnohé duchovní spory křesťanů. Jednotnější křesťané by potom jistě měli větší vliv na zbytek společnosti - jak v mravních, tak i v hospodářských a mnohých dalších otázkách.

Může být Pán Ježíš opravdu outsiderem, vystrčeným církví za dveře?

Opravdu byl Pán Ježíš Kristus od-mítnut, vystrčen církví za dveře a nyní tluče, aby jej Jeho nevěrná nevěsta slyšela? Kde je v Bibli psáno, že byl Ježíš pravou církví učiněn outsiderem? Naopak, Ježíš sám ze své svrchované vůle ke dveřím přichází. Ten, kdo Jej nemá, nemá koho vystrčit ven, a ten kdo Jej jako by "měl", tak ten by Jej vystrčením "ztratil".

Boží láska k nám a naše k Němu není založena na romantických představách, emocionálním uctívání, ani na sugestivní hudbě a líbivých textech.

Romantismus je podle slovníkové definice *osobní vyjádření pocitů a představ, je to odklon od forem klasicismu, je to vzpoura proti ustáleným sociálním pravidlům a dohodám* - tolik slovník. Současný křesťanský romantismus zachvátil církve všech zemí a denominací. Humanismus se prodral do všech odvětví lidské činnosti, ani církve nezůstala ušetřena. Proto vesměs ztratila teologii svrchovaného Boha a přijala,

ZÁPAS O DUŠI 31

třeba i jen částečně, svobodnou vůli člověka, tj. svrchovanost člověka v poznání dobrého i zlého - přesně tak, jak prorokoval had Evě. Písmo ale jasně učí, že přirozený člověk má svobodu rozhodování jen v tom, co se týká hříchu, ale nesvobodu rozhodování, pokud se týká spravedlnosti:

◆ *Když jste byli služebníky (otroci) hříchu, měli jste svobodu od spravedlnosti... (Římanům 6:20)*

Proto jsou dnes osobní pocity důležitější než pravda. Tento posun se odráží v každodenním životě, když říkáme "Jak se máš?" místo "Co stále děláš?" Anglicky "How are you?" místo "How do you do?" Obdobný posun vidíme i v církvi.

Použijeme-li šablonu slovníkové definice, potom je **křesťanský romantismus osobní vyjádření pocitů a představ o Bohu, je to odklon od klasické biblické formy, je to vzpoura proti ustálené dohodě vyvozovat biblické učení pouze z Písma.**

Nikde není v Bibli napsáno, že pravá církev udělala z Ježíše vystrčeného outsidera za dveřmi. Nikde v Bibli nestojí, že Ježíš tluče na dveře těch, kteří jej odvrhli. Ježíš přichází sám ke dveřím srdcí nevěřících, kteří do církve ještě nepatří a nikdy do ní před tím nepatřili. Kdybych věřil tomu, že jsem to já, kdo nechává Ježíše čekat za dveřmi, mohlo by to ve mně vyvolat soucit a lítost, abych se smíloval, aby tento trpící chudák, mnou odmítaný, nemusel dál tlouci na dveře mého srdce. Smíloval bych se já nad ním, ne On nade mnou.

Romantická teologie nemůže jinak, než produkovat emocionální rozhodnutí. Řídit se v teologii city není nikdy spolehlivé. Bůh přece nemiluje dolézavě, ani bezmezně! Bůh miluje, protože se svrchovaně z vlastní vůle rozhodl milovat. Miloval (předzvěděl) nás dříve, než jsme se tělesně narodili a duchovně znovuzrodili.

◆ *Mojžíšovi řekl: `Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.` (Římanům 9:15)*

Boží láska není podmíněna žádnou naší osobní předností, která by Její vyburcovala nás milovat. Tak "milujeme" my lidé - podmíněčně. Teprve když se nám něco na někom líbí, začínáme "milovat". On nás ale miluje ze své svrchovanosti. Jeho citová vazba k nám vychází z Jeho svrchované lásky. Boží láska je bezpodmínečná a rozhodně není romantická v tom smyslu, jak romantismus definuje slovník. Emoce stojí na lásce, láska nestojí na emocích. Shrnutí:

✓ *Pro přirozeného člověka je nemožné milovat bezpodmínečně. Přirozený člověk "miluje" Boha podmínečně, protože Bůh pro něho něco udělal, nebo může udělat.*

✓ *Nověrozený člověk miluje Boha bezpodmínečně, ne proto, co pro něho Bůh udělal, ale proto, kdo Bůh je. Pravá láska nemiluje z vděčnosti za dary. Když Jób ztratil majetek, děti a zdraví, tak prohlásil:*

◆ *Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím. Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno." (Jób 1:21)*

Podobných příkladů bezpodmínečné lásky nověrozených k Bohu je v Bibli více, např. David, Abakuk a další.

Jak je to s Ježíšovým tlučením na dveře?

Nejprve se musíme podívat na textové souvislosti, v nichž byl tento verš (Zjevení 3:20) vysloven.

◆ *Andělu církve v Laodikeji piš: Toto praví ten, jehož jméno jest Amen, svědek věrný a pravý, počátek stvoření Božího: "Vím o tvých skutcích; nejsi studený ani horký. Kéž bys byl studený anebo horký! Ale že jsi vlažný, a nejsi horký ani studený, nesnesu tě v ústech. Vždyť říkáš: Jsem bohat, mám všechno a nic už nepotřebuji! A nevíš, že jsi ubohý, bédný a nuzný, slepý a nahý. Radím ti, abys u mně nakoupil zlata ohněm přecháštěného, a tak zbohatl; a bílý šat, aby ses oblékl a nebylo vidět tvou nahotu; a mast k potřetí očí, abys prohlé-*

32 ZÁPAS O DUŠI

dl. Já kárám a trestám ty, které miluji; vzpamatuj se tedy a číň pokání. Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večerět a on se mnou. (Zjevení 3:14-20)

Dopis je psán církvi. Mnoho laodikejských bylo v církvi jen podle jména, tak jako mnozí v Sardách a téměř v kterémkoliv jiném historickém i dnešním shromáždění:

- ◆ *Andělu církve v Sardách piš: Toto praví ten, který má sedmero duchů Božích a sedmero hvězd: "Vím o tvých skutcích - podle jména jsi živ, ale jsi mrtev. (Zjevení 3:1)*

Byli to lidé, kteří nebyli znovuzrození. Člen viditelné církve ještě nemusí být nutně v Kristu, nemusí být znovuzrozen. Jak Jan říká:

- ◆ *Vyšli z nás, ale nebyli z nás. Kdyby byli z nás, byli by s námi zůstali. Ale nezůstali s námi, aby vyšlo najevo, že nepatří všichni k nám, kdo jsou s námi. (1 Janův 2:19)*

Ježíš v podstatě říká, že mnozí laodikejští nejsou ani opravdoví zapálení křesťané, ani studení pohané. Jsou to vlažní pokrytci, kteří si na církev jen hrají, kteří ji jen předstírají. Proto je mu z nich nevolno a nesnese je ve Svých ústech. Kdo není v Kristových ústech, ten není v Kristu, ten je mimo Krista! Ježíš jim radí, aby prohlédli, aby se oblékli do Něho, do bílého šatu. "Lidé z Laodikeje, potřebujete být znovuzrození, potřebujete nové obřezané srdce!" Všechna iniciativa je v Ježíšových rukách. On opakovaně tluče, On volá, protože kárá a trestá ty, které svrchovaně miluje. Zde vůbec nejde o pravou církev, zde jde o pokrytecké hříšníky, ať jsou součástí viditelné církve, nebo stojí mimo ni. Jde o ty, kteří ještě do pravé církve nepatří a někteří z nich nikdy ani patřit nebudou, protože nikdy neuslyší Ježíšův tlukot. Teprve až Bůh hříšníkovo srdce zregeneruje, až se z hříšníka stane z moci Ducha svatého nové stvoření, potom uslyší, potom se novězrozený člověk sám rozhodne,

poslechne své nové srdce, obrátí svoji pozornost k Ježíši a radostně Mu otevře dveře, aby s ním Ježíš stoloval. Nejprve Bůh člověka znovuzrodí, potom se člověk obrátí. Obrátit se k Ježíši a otevřít dveře může jen ten, kdo slyší Jeho hlas. Ježíšův hlas může slyšet jen ten, kdo patří do Jeho stáde, kdo je znovuzrozen:

- ◆ *Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou. (Jan 10,27)*

Ježíšovy ovce jsou ale jenom ty, které mu dal Otec.

- ◆ *Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny, a nikdo je nemůže vyrvat z Otcovy ruky. (Jan 10:29)*

Tělo a krev, totiž přirozený člověk, nikdy dveře Ježíši neotevře, protože jej nemůže slyšet, i když se nachází uprostřed shromáždění věřících. Tak jako jsme dostali od Boha tělesný zrak, abychom viděli, tělesný sluch, abychom slyšeli, tak jsme dostali od Boha nové obřezané duchovní srdce (duchovní zrak a sluch), abychom v Duchu uvěřili. Petr "uviděl", že Ježíš je Syn živého Boha až po svém duchovním znovuzrození, až dostal duchovní zrak od Boha-Otce:

- ◆ *On jim řekl: "A za koho mne máte vy?" Šimon Petr mu odpověděl: "Ty jsi Kristus, ten Syn živého Boha!" Ježíš mu tedy řekl: "Blaze tobě, Šimone, synu Jonášův, protože toto ti nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec, který je v nebesích." (Matouš 16:15)*

Dále, Ježíš je svrchovanou hlavou pravé církve:

- ◆ *'Všechno podrobil pod jeho nohy' a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve, ... (Efezským 1:22)*

Prohlásit, že Ježíš může být outsiderem ve vlastní církvi, je absurdní tvrzení, pakliže máme na mysli opravdové Kristovo tělo. Opravdoví v Kristu Jej nemožou vystrčit mimo církev, protože by to bylo proti jejich nové přirozenosti. Jejich touha být v Jeho přítomnosti je jim dána samotným Bohem. Nepraví "křesťané", v církvi i mimo ni, Jej také vystrčit nemohou, protože Jej nemají.

ZÁPAS O DUŠI 33

Ježíš stojí mimo ně, protože je nesnese ve svých ústech. Kdyby opravdová církev Ježíše vystrčila za dveře, potom by musela sebe sama stít, oddělit hlavu od těla. Tělo je však bez hlavy mrtvé. "Církev" bez hlavy není církev, ale jen společenství přirozených hříšníků z těla a krve. Vyloučení Ježíše z pravé církve je nemožné a neproveditelné. Tam, kde není Ježíš Kristus, tam není Jeho hlava, tam není Jeho tělo, tam církev prostě neexistuje, i kdyby si tak říkala. Hlava vládne tělu, ne tělo hlavě. Křesťanský romantismus, v němž Pán Ježíš bezmezně "miluje", ač je svými učiněn outsiderem, "vystrčen za dveře", není v kontextu celé Bible opodstatněný. Nezapomínejme, že Ježíš není jen hlavou církve, ale je hlavou všech mocností. Satan a jeho démoni bez Jeho dopuštění ani "nepípnou, ani křídlem nezamávají":

- ◆ ... v něm jste i vy dosáhli plnosti. On je hlavou všech mocností a sil. (Kolokým 2:10)

Opravdu se musí Hlava všech mocností doprošovat lásky na sebe upřených hříšníků, kteří hledají vše ostatní kromě Boha? Proč tak často snižujeme Stvořitele - Pána a Udržovatele všeho viditelného i neviditelného - do role nešťastníka vzbuzujícího soucit? Zapomínáme snad, že je to ON, kdo v tomto okamžiku sedí po pravici Boha Otce, odkud vládne? Podobné závěry odporují nejen Písmu, ale i rozumu!

Kde je Ježíš Kristus, když není vystrčen venku za dveřmi?

- ◆ On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všecko svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech. (Židům 1:3) Ježíš Kristus není outsiderem pravé církve (to by potom nebyla církev), ani není tím vystrčeným tělesnými "křesťany" (ti ho totiž nikdy neměli). Ježíš Kristus sedí po pravici Božího majestátu na výsostech. Boží slovo a křesťanský romantismus jsou naprosté protiklady. Křesťanský romantismus

staví na sebe upřených emocích a "svobodných volbách" v hříchu mrtvého člověka; Bible staví na svrchované moci Boha, na vynesené, nadekretované a neměnné Boží vůli. Podívejme se na klasický příklad Jidáše, člověka souseřádného na sebe a své city:

- ◆ Když Jidáš, který ho zradil, viděl, že Ježíše odsoudili, pocítil výčitky, vrátil třicet stříbrných velekněžím a starším a řekl: "Zhřešil jsem, zradil jsem nevinnou krev!" Ale oni mu odpověděli: "Co je nám po tom? To je tvoje věc!" A on odhodil peníze v chrámě a utekl; šel a oběsil se. (Mt 27:3-5)

Jidáš byl přemožen emocemi, výčitkami svědomí, snažil se v těle a krvi napravit svou zradu. Svého činu litoval; lépe řečeno, litoval sám sebe. Peníze vrátil a sám sebe potrestal - svůj život zmařil. "Svobodná vůle" - emoce a "touha" po nápravě, jež konejší především vlastní svědomí, nemůže prospět. Jidáš nechtěl, že Bůh - Ježíš Kristus - je svrchovaný vládce a udržovatel celého vesmíru, hlava všech mocností, všech, které stvořil. Není možné, aby člověk sám odčinil to, čeho lituje. Samotné výčitky svědomí nestačí. K naprostému odčinění je vždy zapotřebí i odpuštění uražené strany. Jidáš nechtěl, že Ježíš Kristus je Boží Syn, který přišel, aby se naplnila Boží vůle, v níž on sám naplnil Boží záměr a historii díky své sebestřednosti. Jidáš svobodně uposlechl své hříchem zotročené srdce, protože měl svobodu od spravedlnosti. "Litostí" oslavoval především sám sebe, nikdy si totiž neuvědomil, že zhřešil vůči Bohu, k Němuž se neobrátil.

Kde je církev?

Může Krista vystrčit ven za dveře?

Ježíš to ve výše zmíněném dopise mnohým, ještě nespaseným laodikejským, těm, na něž o Své svrchované vůli tloukl a volal, jasně napsal:

- ◆ Kdo zvítězí, tomu dám usednout se mnou na trůn, tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn. Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvím." (Zjevení 3:21-22)

34 ZÁPAS O DUŠI

Kristovo pravé tělo, spasená pravá církev, již nyní, v tomto okamžiku, sedí s Ježíšem na trůnu vedle Boha:

- ◆ *Spolu s ním nás vzkřísil a spolu s ním uvedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši, ... (Efezským 2:6)*

Církev je společenství duchovně vzkříšených lidí, kteří již mají podíl na prvním vzkříšení. Církev, všichni nověrození z Ducha, již v tomto okamžiku mají místo po pravici Otce v Kristu Ježíši u nebeského trůnu. Proto jsou nazýváni královským kněžstvem. Vystrčení Krista ven za dveře by potom znamenalo svrhnout Krista z trůnu a usadit se po Otcově pravici místo Něj. A to je nemyslitelné.

Vůbec netvrdím, že církev nechybuje. Křesťan je schopen zhřešit, učinit něco v těle místo v Kristu. Křesťan ale nemůže Krista vyloučit, tj. degradovat Jej na outsidera. Kdyby Jej "vyloučil", nikdy s ním neměl obecnství, nebyl a ani není křesťanem. Růst, posvěcování, postupné osvícení jednotlivců v církvi je neustálý proces, jenž dosvědčuje pravost křesťanovy víry. Právě v tomto neustálém duchovním růstu je zapečetěna následující pravda:

- ◆ *Tak si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná. (Efezským 5:27)*

Může taková církev Ježíše připravit o panování nad církví do té míry, že se cítí být vystrčeným outsiderem? Kdyby Jej vystrčila, musíme se ptát, zda to vůbec církev byla. Prvním znakem pravého Kristova těla, tj. církve, je, že ti, kdo k ní náležejí, vytrvají v Kristu až do konce. O tom jsme podrobněji hovořili v článku "Zachování svatých" v ZODu 65. Jakékoliv vystrčení Ježíše za dveře, mimo "církev", dosvědčuje, že nejde o církev, ale o svět.

- ◆ *Stali jsme se přece účastníky Krista - udržíme-li si ovšem to počáteční ujištění pevné až do konce. (Židům 3:14)*

Toto prohlášení může být důvodem k panice. V těle a krvi je tento požada-

vek nesplnitelný. Ujištění, ale nevězí v tom, co si myslíme, nebo jak to cítíme, nýbrž ve vynesném Božím slově:

- ◆ *Ten vás také utvrdí až do konce, abyste byli bezúhonní v den našeho Pána Ježíše Krista. (1 Kor 1:8)*

Když Petr "vystrčil" Ježíše Krista za dveře - ve chvíli, kdy Pána Ježíše třikrát zapřel - Ježíš netloukl bezmocně a zoufale na dveře, neprosil o jeho přízeň. Ježíš věděl, že by Petr bez Něho, bez Ježíše Krista, sám v sobě neuvěřil, ani by si neudržel víru. Proto Ježíš do Petrova života aktivně zasáhl:

- ◆ *Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselehala. (Lukáš 22:31-32)*

Když pravý věřící "vystrčí" Ježíše jako Petr, Ježíš přesto Svoji ovečku najde a přivede ji zpět. Není-li Ježíš svrchovaným středobodem církve, potom:

- ✓ *potvrdíme Boží svrchovanost*
- ✓ *podrobme se Jeho svrchovanosti*
- ✓ *modleme se, abychom Jej oslavovali bez ohledu na to, co On činí*

Podrobit se můžeme jen tehdy, když budeme upřímní a do hloubky studovat Boží slovo. Emoce a touhy těla, jež nejsou vyvolány hlubokými Božími pravdami, vedou jen k soběstřednosti a náboženské romantice.

Z Božího písma si musíme neustále připomínat, kdo je Bůh a kdo člověk. Pravá církev a pravé údy církve nemohou existovat bez svrchované hlavy, bez Krista. Pravá církev, Boží Izrael, nemůže Krista vystrčit za dveře, nemůže od Krista odstoupit, protože sám Bůh s ní učinil věčnou smlouvu a vložil jí do srdce bázeň:

- ◆ *Uzavřu s nimi smlouvu věčnou, že už jim nepřestanu prokazovat dobro. Do jejich srdcí dám bázeň přede mnou, aby ode mne neodstupovali. (Jeremjáš 32:40)*

V srdci církve září světlo. Nezapomínejme, že všichni jsme jen hliněné nádoby. Nádoba nemůže přijmout ani udržet Boží slávu, a přesto ji Jeho lid přijal a udržuje, jen aby vyšlo najevo, že Ježíš

ZÁPAS O DUŠI 35

Kristus není v naší milosti, ale my jsme v Jeho milosti:

◆ *Neboť Bůh, který řekl 'ze tmy ať zazáří světlo', osvětlil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově. Tento poklad máme však v hliněných nádobách, aby bylo patrné, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás. (2 Korintským 4:6-7)*

Naše evangelizační "taktika"

Bůh nemůže jinak, než každou bitvu vyhrát. Není možné, abychom Jeho záměr zvrátili, ať děláme, co děláme. Ať podáme Jeho slovo jakkoliv, Bůh neprohraje, i když nám může naše úsilí shořet jako dřevo, tráva a sláma:

◆ *Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nevrátí se ke mně s prázdnotou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal. (Izajáš 55:11)*

Jestliže Boží slovo někoho proti Bohu ještě více popudí, tak vezme, že vykonalo právě to, co Bůh zamýšlel - vykonalo zdárně to, k čemu je Bůh vyslal:

◆ *Jedněm jsme smrtonosnou vůni vedoucí k záhubě, druhým vůni životodárnou vedoucí k životu. Ale kdo je k takovému poslání způsobilý? (2 Korintským 2:16)*

Jeho plán spásy je dokonalý a dokud nevejde plný počet Jeho lidu, je kázání Božího slova svěřeno církvi. Budme obezřetní, abychom v evangelizaci nepoužívali citovou manipulaci, která může vyvolat jen povrchní citové odezvy. Varujme se, abychom nešířili evangelium, kde se člověk milostivě přiklání k Bohu. Naše evangelizační úsilí, které v nás způsobuje Bůh, nebude mít vždy podle našich představ "vítězné" konce. Byli jsme povoláni k práci ne k našemu statistickému úspěchu. Boží statistika nemusí nutně být naše statistika. Jeho slovo vykoná jen to, k čemu bylo určeno, a nikdy se nevrátí s prázdnotou.

Naše evangelizace musí být zaměřena na slávu Boha, nikdy ne na slávu a zásluhu člověka nebo organizace. Bůh se vždy oslaví. Jak to udělá, to je Jeho věc, ne naše. Bůh se oslavil na

mladém bohatci, který se zarmoutil a od Ježíše odešel. Oslavil se na farao-novi i na Jidášovi. Oslavil se smrtí svého Syna, oslavil se na chromém i slepém. Bůh se oslaví v životě i ve smrti, v požehnání i v utrpení. Bůh se oslaví na celé církvi, na všech, kdo Mu patří, ať koná, co koná, všechna sláva patří Jemu. Být motivován slávou svrchovaného Boha je naprosto rozdílná pohnutka, než být pohnut soucitem k outsiderovi za dveřmi "církve".

Křesťanský romantismus může vést k evangelizační taktice těla a krve. Kažme a evangelizujme tak, abychom vždy oslavili Boha, jenom tak se zbavíme strachu a budeme naprosto svobodní v Kristu.

- pst -

KŘEST OHNĚM

V říjnu 2000 nás zaujala pozvánka a přihláška na konferenci s bratrem Sergiem A. Scataglinim. Na první straně byla vytištěna jeho stručná teologická odbornost a následující slova:

... V současné době je bratr Sergio starším pastorem sboru, v němž je asi 1500 členů. V květnu 1997 obdržel "křest ohněm". Bůh vtiskl do jeho srdce horlivost po svatosti. Od doby kdy přijal křest ohněm, cestuje a slouží mnoha národům světa včetně Evropy, Latinské Ameriky a Dálného východu. Charakteristikou jeho služby je, že Bůh ji používá k tomu, aby to stejné vtiskl i ostatním. Na mnoha místech přichází přes devadesát procent, aby přijali tento křest ohněm, který přináší svatost a touhu po spáse ztracených. Sergio také slouží k uzdravení mnoha zraněným srdcím. Konec citátu.

Proložení "křest ohněm" je moje. Zaujalo mne to, protože naprosto stejný interpretační problém jsme řešili asi před 12 lety v našem sboru v Jakartě. Tak tedy: Sloveso *baptiso* - křtít v moderním řeckém slovníku znamená *smočít, ponořit, máčet, potopit, vrhnout*

36 ZÁPAS O DUŠI

se, *vehnat* ... anglicky *dip, plunge*. Být pokřtěn v Kristu, v podstatě tedy znamená být smočen, ponořen, potopen v Kristu nebo vržen a vehnán v Kristu. Když dovolíte, pro ilustraci řeknu být "naložen" v Kristu, jako je naložena okurka v láku. Chuť a koření láku prostupuje okurkou, aby chutnala jinak než syrová. Být "naložen" v Kristu potom znamená být prosáknut Kristem, chutnat jako křesťan, chutnat jako Kristus, a nechutnat jako přirozený člověk.

Spojení slov "křest - oheň" je jen v Matoušovi 3:11 a Lukášovi 3:16.

◆ *Na to Jan všem řekl: "Já vás křtím vodou. Přichází však někdo silnější než jsem já; nejsem ani hoden, abych rozvázal řemínek jeho obuvi; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm."* (Lukáš 3:16)

Jan tedy *smáčel, ponořoval, potápěl, vrhal a vhněl* kajícíníky do vody k opravdovému pokání. Za ním přicházel Pán Ježíš Kristus, o němž Jan řekl, že on je bude:

✓ *smáčet, ponořovat, potápět, vrhat, vhnět, tj. křtít Duchem svatým*

✓ *smáčet, ponořovat, potápět, vrhat, vhnět, tj. křtít ohněm*

Co to znamená? Jak rozumět Ježíšovu křtu Duchem svatým a jak rozumět Ježíšovu křtu ohněm? Jan hned v následujícím verši přesně interpretuje, co tyto dva křty znamenají:

◆ **Lopata je v jeho ruce, aby pročistil svůj mlat a pšenici shromáždil do své sýpky; ale plevy spálí ohněm neuhasitelným.** (Lukáš 3:17)

Ježíš obrazně lopatou a větrem odděluje pšenici od plev a pak je obojí pokřtí:

✓ *pšenici smočí, ponoří, potopí, vrhne, vžene do své sýpky*

✓ *plevy smočí, ponoří, potopí, vrhne, vžene do ohně*

Křest ohněm, kterým křtí Ježíš, tedy doslovně znamená:

◆ *Tak jako se tedy sbírá plevel a pálí ohněm, tak bude i při skonání věku.* (Matouš 13:40)

◆ *a vrhnou je do ohnivě pece. Tam bude pláč a skřipění zubů.* (Mt 13:42)

◆ *Sekera už je na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyřat a hozen do ohně.* (Lukáš 3:9)

Tři verše stačí. Být Ježíšem **pokřtěn ohněm** je konečná hrůza. Podobných veršů je víc než deset. Buďme proto nadměru obezřetní, než na nějaké masové akci budeme "přijímat" **křest ohněm**, jenž rozhodně neznamená horlivost svatosti. Mít horlivého ducha je jedna věc, a být **pokřtěn ohněm** je věc druhá, hrůzná a konečná.

Třibení věřících ohněm není křest ohněm!

Bible na několika místech hovoří o přezkoušení, třibení a očistě věřících ohněm. Takovým ohněm, jenž nemá nic společného s pekelným ohněm, prošel třeba Jób, aby jej Bůh ještě více vytříbil ke Svému obrazu. Tento dočasný třibící oheň určený věřícím Ježíš porovnal s pekelným věčným ohněm určeným zatraceným. Nejprve tedy pekelný oheň - křest ohněm:

◆ *A jestliže tě svádí oko, vyloupni je; je lépe pro tebe, vejdeš-li do Božího království jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do pekla, kde jejich červ neumírá a oheň nehasne.'* (Marek 9:47-48)

Ježíš okamžitě pokračuje kontrastem:

◆ *Každý bude solen ohněm. Sůl je dobrá, ztratí-li však svou slanost, čím ji osolíte? Mějte sůl v sobě a žijte mezi sebou v pokoji.* (Marek 9:49-50)

Sůl je spojena s oběťmi a znázorňovala starou smlouvu:

◆ *Každý dar své přídavné oběti soli osolíš. Nenecháš svou přídavnou oběť bez soli smlouvy svého Boha. S každým svým darem přineseš sůl.* (Leviticus 2:13)

Křesťan bude solen ohněm, svůj život ztratí a obětoval Kristu.

◆ *Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba.* (Řimanům 12:1)

Věřící vytrvají skrze ohnivé zkoušky, jimiž budou pročištěni. Jejich víra je nad zlato, jež se třibí ohněm:

- ◆ ... aby se pravost vaší víry, mnohem drahocennější než pomíjející zlato, jež přece též bývá zkoušeno ohněm, prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus. (1 Petřův 1:7)

V soudný den bude práce každého křesťana zkoušena ohněm:

- ◆ Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. Zda někdo na tomto základu staví ze zlata, stříbra, drahého kamení, či ze dřeva, trávy, slámy - dílo každého vyjde najevo. Ukáže je onen den, neboť se zjeví v ohni: a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka. Když jeho dílo vydrží, dostane odměnu. Když mu dílo shoří, utrpí škodu; sám bude sice zachráněn, ale projde ohněm. (1 Korintským 3:11)

Všimněme si, že předcházející verše popisují křesťany, kteří staví na Kristu. Nejde o karnální, tělesné "křesťany" pro které je Kristus jen jakousi náboženskou chimérou kdesi na periferii jejich srdcí. Skutečný křesťan vždy staví na Kristu, třeba i z "hořlavých materiálů". Jeho dílo pro Krista bude přezkoušeno ohněm, jenž je však třibící oheň a je naprosto něčím jiným než křest ohněm, tj. vyvržení do věčného ohně. Všechny kroky křesťanů, jež nevedou k záchraně hříšníků, shoří. Zlato, stříbro, drahé kamení je bohatství "nakoupené" přímo u Pána Ježíše Krista (Zj 3:18); a dřevo, tráva, sláma je bída těla, kdy křesťané upřednostňují své projekty a dohadují se o nepodstatných věcech.

Věřící člověk může být křtem sjednocen s Kristem mnoha způsoby - v Jeho narození, životě, smrti i zmrtnýchvstání. Křest Duchem svatým dosvědčuje křesťanovo životní ztotožnění s Kristem, zatímco křest ohněm je konečné oddělení člověka od svého Stvořitele. Nechme se unášet kdejakým závanem větru. -pst-

ZPRÁVY Z EKVÁDORU

Počátkem září se sešlo v ekvádorském Quitu během Regionální konference HCJB WORLD RADIO sedm pracovníků českého a slovenského vysílání. Ještě nikdy jsme se společně nesešli na jednom místě. Mezi přítomnými byla sestra Fialová (pí. Kladenská - Ekvádor) a Helena Kaplanová (Georgina Gonzales - Texas), Miloš Pokorný (Peter Surovček - Texas), strýček Daniel (kaz. Daniel Heczko - CB Praha), Steigerovi a Vladimír Dobiáš (webmaster - Praha). HCJB zastupovali Curt a Alex. Společně jsme se zamýšleli nad současným stavem redakce a hledali nové cesty a vizi pro budoucnost našeho vysílání.

Sedmdesát let rozhlasové práce HCJB z Ekvádoru je svědectvím úžasných událostí, neuvěřitelného překonávání překážek a Božího požehnání. Před pěti lety regionální kanceláře začínaly, dnes jsou místem překotného rozvoje a dění v rámci celosvětové služby. Svět HCJB je rozdělen na pět regionů: Latinská Amerika, Euro-Asie (tam patříme i my), Asie-Pacifik, Afrika a Inženýrské centrum v USA. Celkem máme jedenáct regionálních kanceláří. Vedoucí jednotlivých kanceláří přednesli audiovizuální informace o právě probíhající práci a plánech do budoucna. Pomocí internetu jsme byli propojeni z Ekvádoru do Elkhartu v Indianě a Colorado Springs v Coloradu. Mohli jsme bezprostředně společně komunikovat. Bez dechu jsme naslouchali a viděli, jaká je situace v jednotlivých regionech. Jen několik zajímavostí z Afriky a Latinské Ameriky. Afrika má 33 nejchudších zemí světa, kde žije asi 15 milionů sirotků, jejichž rodiče zemřeli na AIDS. Mnoho dětí je rovněž nakaženo. Bez změny životního stylu je Afrika odsouzena k vymření. V Brazílii žije asi 25 milionů dětí na ulici. Situace dětí na mnoha místech světa je kritická. Křesťané celého světa a místní sbory mají před sebou obrovský úkol a příležitost,

38 ZÁPAS O DUŠI

jak přiložit ruku k Božímu dílu. Patří k němu příprava misijních pracovníků nejrůznějších oborů - od inženýrů až po zdravotnický personál. Osvětová péče, aktuální péče o sirotky, zdravotní potřeby, pojízdné kliniky, kuffíkové dentální vybavení, základní výcvik zdravotnického personálu pro odlehlá místa, zdroje pitné vody, pracovní týmy dobrovolníků, krátkodobí specialisté nejrůznějších oborů... až po přípravu rozhlasových pracovníků a domácích kazatelů. Na světě jsou asi dva miliony kazatelů bez teologické přípravy.

S rozvojem nových technologií připravuje HCJB WORLD RADIO řadu změn. Některá krátkovlnná vysílání se přesouvají z Ekvádoru do UK na nové vysílače, další v Ekvádoru končí. Švédsko a Japonsko přechází na net-casting audio a poradenskou službu pomocí internetu. Po 37 letech vysílání, Kazuo a Hisako Ozaki začínají Internetovou službu. Ozaki(ovi) si uvědomují, že je třeba změnit způsob práce v novém tisíciletí, aby dále přinášeli Dobrou novinu do Japonska. Navíc, Mr. Yoshio Higa, manažer nově ustavené Satelitní společnosti v Japonsku, požádal Kazuo o programové materiály HCJB, aby mohly být vysílány celoplošně pomocí digitálního vysílání. Pan Higa vyjadřuje politování nad ukončením krátkovlnného vysílání z Ekvádoru do Japonska, ale vřele doporučuje biblické programy HCJB nejen posluchačům krátkých vln, ale mnohem většímu počtu potenciálních posluchačů. Ozaki(ovi) prosí o modlitby, aby přechod na net-casting byl hladký. Pomocí nové technologie mohou oslovit mnoho nových posluchačů. Dobrá novina může proměnit životy jednotlivců a uvést nové věřící do Božího království.

Největší rozmach prožívá HCJB v oblasti tzv. Radio planting - zakládání místních rozhlasových FM stanic a sítí (Rumunsko, Makedonie, Ukrajina, Bělorusko, Polsko, Španělsko, Severní Afrika, Jižní Afrika, Keňa, Nigerie, Zambie, Uganda, USA). Tento model se osvěd-

čil v celé řadě zemí. Evangelium promlouvá k těm, kteří Boží slovo nikdy neslyšeli, nemají možnost do sborů docházet, nebo jsou součástí nejrůznějších denominací a nekřesťanských náboženských systémů. Každý, kdo má zájem, může naslouchat Božímu slovu v soukromí svého domova. I dnes, po 70 letech služby, Dobrá novina Pána Ježíše Krista vstupuje tam, kam nemohou kazatelé, misionáři ani televize.

Mezi povzbudivé skutečnosti patří rozvoj spolupráce misijních organizací, jednotlivých sborů a spolupráce s místními sbory. Stále více rozhlasové práce se přesouvá do zemí, kde místní křesťané připravují rozhlasové pořady a vedou celou technickou stránku vysílání. Rada amerických sborů pomáhá vzniku nových vysílacích center. Finanční rozpočet HCJB přesáhl 25 milionů dolarů a vše pochází z darů jednotlivých věřících a sborů. Stále více sborů vysílá týmy dobrovolníků do různých zemí na nejrůznější projekty, aby v praxi vyjádřili, co je to láska k bližnímu.

Deset dnů konference uběhlo neuvěřitelně rychle. Společně jsme odjížděli povzbuzení, potěšení a připravení přijímat nejen změny, ale i nové příležitosti. Věříme, že vše bude sloužit k dobrému těm, kdo milují svého Pána a jsou připraveni sloužit všude tam, kde se pro službu otevřou dveře.

Jaké změny budou v nejbližších dnech u nás? Při přípravě vysílání Dobré noviny dojde k několika podstatným změnám. Viz dopis sestry Fialové. Krátkovlnné vysílání z Ekvádoru bude výhledově pokračovat další tři roky. Během té doby budeme hledat jiné vysílací místo nebo nový způsob vysílání. Evropské vysílače jsou finančně mnohem náročnější než vysílání z Ekvádoru, kde máme tři vlastní přehrady a vodní elektrárnu. Významnou podporu rozhlasové práce zajišťuje inženýrské centrum v Indianě. Testují se linky optických vláken, které spojují studia v Moskvě a centrální Asii, digitální vysílání, satelitní vysílání, webové stránky

ZÁPAS O DUŠI 39

a internetové možnosti "vysílání". Ve Spojených státech dnes existuje síť více než 20 tisíc privátních internetových stanic. Naše česká redakce doufá, že i u nás dozraje dostupnost internetu do bodu kdy budeme moci zahájit "hlasnet". Jak vidíte, plánů máme hodně, ale je třeba, abychom získali další spolupracovníky. Modlíme se, abychom pro naši redakci našli vhodného spolupracovníka, který by se ujal koordinace rozhlasové práce (kompletace pořadů, zpracování statistických údajů, péče o QSL posluchače, korespondence s posluchači atd.). Požadovaná kvalifikace - dobrá teologická orientace, základní znalost práce na počítači, dobrý češtinář, znalost angličtiny - jde o překlad denního zpravodajství pro webové stránky, pracovitost, samostatnost, elán a schopnost týmové spolupráce. A protože nikdo učený z nebe nespádl, jsme připraveni v začátcích vést a pomáhat. Jsme otevřeni i pro pracovníka civilní služby.

Všem posluchačům děkujeme za dlouholetou věrnost a modlitby, které umožňují šířit Dobrou novinu nejrůznějšími mediálními způsoby.

Vaši Steigerovi

Milí posluchači "Dobré Noviny"!

Předně děkuji Steigerovým, že jsou ochotni toto psaní na rozloučenou uveřejnit v časopise Zápas o duši.

Ani nemusím psát, jak mám ráda práci spojenou s korespondencí s posluchači. Za těch 25 let jsem se s mnoha z Vás úzce spřátelila, ačkoliv jsme se osobně nikdy nesetkali. Je mi však již 75 let a sil ubývá. Proto jsem před časem žádala, aby do Quity přišel někdo pomoci mi s prací. To však nebylo schváleno, a jelikož sama nemohu dále pokračovat, bylo rozhodnuto, že nejlepším řešením bude veškerou korespondenci pro "Dobrou Novinu" směřovat do Prahy. Moje spolupráce s Vámi však nekončí, protože budu dál psát, dokud to Pán dovolí, každý měsíc ekvádorský oběžník pro všechny zájemce.

Vysílání na krátkých vlnách zůstává nezměněno. QSL pohlednice obdrží všichni posluchači, kteří splní podmínky hlášení poslechu. Napište si o formulář, kde vyplníte Hlášení o příjmu. Letošní série šesti pohlednic tvoří obraz ledovce Chimborazo.

Proto prosím: OD 1. LEDNA 2001 zasílejte veškerou korespondenci a Hlášení o příjmu pro "Dobrou Novinu" na adresu:

**HCJB Dobrá novina,
Hošťálkova 1, a
169 00 Praha 69**

Na Vaše dopisy bude odpovídat sestra Jindra a ačkoliv ji osobně neznám, věřím, že moji práci převezme k Vaší spokojenosti. Je velmi laskavá a vyprošuji od Pána, aby Vás s ní pojila láska Kristova, stejně jako se mnou. Modlíme se, aby nám Pán dal pracovníka, který bude koordinovat veškeré rozhlasové vysílání a kontakt s posluchači v Čechách.

ROZVRH "DOBŘE NOVINY" PRO ZIMU:

RÁNO: V 6.30 hodin, na 9765 kHz - v pásmu 31 m.

VEČER: V 19.30 hodin, na 17795 a 15550 v pásmu 16 a 19 m.

Přeji Vám dobrý příjem a doufám, že poslech Dobré noviny Vám bude povzbuzením na každý den. Na rozloučenou Vás doporučuji do ochrany Páně a věřím, že jednou, až si nás povolá v Jeho Svaté přítomnosti, budeme se moci poprvé bratrsky přivítat a obejmout. S upřímnou láskou zdraví posluchače Dobré noviny - *sestra Fialová* -

E-mailová adresa na sestru Fialovou zůstává: lkladen@ecnet.ec

Další adresy:

Helena Kaplanová:

Georgina Gonzalez, 1735 Spyglass
112, Austin, TX 78746, USA
gkladens@wt.net

Bratr Metoděj:

Kazety hudba, kázání: Metoděj Chámrád, 16325 Golf Club Rd. 112, BLDG.7, Ft. Lauderdale, FL 33326, USA.

40 ZÁPAS O DUŠI

SVĚDECTVÍ

✉ Narodil jsem se v reformované rodině, která - až na babičku - byla formálně křesťanská. Jak je v reformované církvi na Slovensku zvykem, byl jsem ve 13 letech confirmován, ale ve skutečnosti jsem Krista nepoznal a vyznal jsem jen své vědomosti. Nebyl jsem sice ateista, ale o Bohu jsem se vůbec nezajímal. Tak to pokračovalo až do mých 18 let. Tehdy uvěřila moje sestra. Svědčila mi, a já jsem byl poprvé v životě vyzván, abych zaujal postoj vůči Bohu. Přemýšlel jsem o tom a nakonec jsem se prohlásil za ateistu. Tak jsem přestal chodit do kostela. Začal jsem si vytvářet svůj myšlenkový systém, kterým jsem svůj ateismus odůvodňoval. Byl jsem hrdý na to, že mi sestra - čerstvá křesťanka - nedokázala na mé útoky odpovídat. Ale na druhé straně jsem o Bohu přemýšlel mnohem víc než v době, kdy jsem byl formálním křesťanem. Období ateismu u mne trvalo asi rok.

V létě 1993 ve stanovém táboře v Tošanovicích mi Pán sňal z očí šupiny a dal se mi poznat. Na tábor jsem jel kvůli jednomu děvčeti z mládeže, tedy ne proto, že bych hledal Pána. Ale Pán tam našel mne. Bratr farář Kaczmarczyk ani neví, že to byla právě jeho slova, která si Pán použil, aby se mi zjevil. Můj ateistický systém se zřítíl jako domeček z karet, a já, který jsem byl v květnu ještě zatvrzelý ateista, jsem v srpnu chtěl jít studovat teologii. Dokončil jsem však právě první ročník ekonomické univerzity a všichni křesťané v okolí mě vedli k tomu, abych tuto školu dokončil. Bylo těžké studovat něco, co mě úplně přestalo bavit, a nemít možnost studovat to, po čem jsem velmi toužil. Ale Pán mi pomohl univerzitu dokončit. I díky tomu mohu dnes učit na protestantském gymnáziu J. A. Komenského v Košicích, kde jsem našel i svou manželku. Mám možnost svědčit mladým lidem. Kromě toho dálkově studuji 4. ročník teologického in-

stitutu Jana Kalvína v Komárně. V Košicích mám zodpovědnost za společnou mládež reformovaných sborů z Košic a okolí.

Krátký čas po svém znovuzrození jsem se setkal s pěti body kalvinismu. Zhrozil jsem se druhého a třetího bodu (nepodmíněné vyvolení a omezené vykoupení). Předložil jsem to bratrům a sestrám, kteří mě vedli (lidé z reformované církve, kteří byli znovuzrozeni v dospělosti) a také oni to odmítli. Pamatuji si na jeden večer, kdy jsem v nitru křičel: "Nechci takového Boha, který nechce, aby byl spasen každý člověk!" Tehdy mě uklidnil verš:

◆ *Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni. (1 Tim 2:4)*

Písmo jsem pochopil takto: Bůh je spravedlivý - a když chce, aby byli všichni lidé spaseni, tak u každého člověka vyvine maximální úsilí, aby ho spasil. Pokud někdo nebude spasen, tak jen a jen proto, že odmítl Boží milost. Když však někdo Boží milost přijme, už ho nikdo nikdy z Boží ruky nevyrvě. Boží dítě nikdy nepřestane být Božím dítětem. Takže jsem byl arminián, který přijímal 5. bod kalvinismu (zachovávaní svatých). Ale i tento "jednobodový kalvinismus" byl mnohými bratry odmítán.

To tedy bylo první setkání s předurčením. O dva roky později přišel do Košic bratr Harry Frielink z reformované církve v Kanadě. Přišel učit na zmíněné protestantské gymnázium. Sblížil jsem se s ním a s údivem jsem zjistil, že on věří, že 5 bodů je biblických. Byl to první člověk, se kterým jsem se setkal, jenž věřil těmto doktrínám. Opět následovaly dlouhé diskuse, ale znovu jsem oficiální učení své církve odmítl. Moje přesvědčení vypadalo takto: *Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem si vyvolil vás ...* znamená, že Bůh **jako první** se rozhodl hříšné lidstvo zachránit, i když měl právo celé lidstvo zavrhnout. Díky tomuto Božímu rozhodnutí, Boží volbě, má každý člověk možnost volby - rozhodnout se pro Pána. Při této volbě Bůh respektuje rozhodnutí člověka, a je

ZÁPAS O DUŠI 41

tedy jen na člověku, zda bude spasen, nebo ne. Boží milost působí neodolatelně do bodu, kdy je člověk přiveden na určitou neutrální půdu, kde má schopnost rozhodnout se mezi Bohem a ďáblem. Od této chvíle se dá Boží milosti odolat, ale jakmile ji člověk přijme, stává se milost opět neodolatelnou a člověk je navždy spasen. Každý člověk se dostává na Adamovu pozici, ale v zrcadlovém obraze. Adam byl na Boží straně a ďábel ho volal na svou stranu. Adam měl schopnost volby. Po Adamově hříchu je každý člověk na straně ďábla a Bůh ho volá k sobě. Každý má schopnost volit, stejně jako měl Adam.

Toto moje přesvědčení se zakládalo na verši z Lk 19:41: "Když se přiblížil a viděl město, zaplakal nad ním." Pán Ježíš plakal, protože neměl moc změnit srdce Židů. Boží milost tedy není neodolatelná. K tomuto závěru jsem došel po rozhovorech s Harrym.

Toto moje setkání s pěti body probíhalo minulý rok na podzim. Jedné naší mladé sestře se dostala do rukou brožurka Dr. Pippera "Čemu věříme o pěti bodech kalvinismu". Dala mi ji na disketě. Přijímal jsem ji s myšlenkou: "Ale vždyť přece já už všechny ty argumenty znám, už jsem zažil dost diskusí o předurčení." Nakonec se mi doma nějak nedařilo otevřít daný soubor, a tak jsem na něj zapomněl. V mládeži jsme na podzim začali studovat list Římanům. Mládež míváme ve středu, a v lednovou sobotu před setkáním, na němž se měla probírat osmá kapitola listu Římanům, jsem najednou v počítači našel zmíněný soubor a přečetl jsem si stanovisko Bethlehem Baptist Church. Sáhл jsem po materiálech, které mi dal Harry. Podíval jsem se též do Nového biblického slovníku a s údivem jsem zjistil, že hesla *předurčení* a *vyvolení* jsou vyložena kalvinisticky. Jejich autorem je J. I. Packer. Ihned jsem sáhл po jeho knihách *Poznání Boha* a *Choďme Duchem* a v nich jsem znovu našel tentýž pohled na vyvolení. Četl jsem je i dřív, ale tehdy jsem to nějak neviděl.

Něco se ve mně změnilo a já v ten lednový víkend začal věřit, že kalvinistické učení je biblické. V březnu jsem se dověděl o vašich článcích v ZODu.

Na rozdíl od většiny vašich čtenářů patřím do církve, která má to, o čem píšete, ve svém oficiálním učení. Žel - je to jedna z nejzkaženějších církví. Naši církev vidím jako zchátralý dům, který ale má na půdě ukrytý poklad - čisté učení kalvinismu, tedy evangelia (Spurgeon). Mnoho jiných protestantských církví je na tom lépe, ale jsou arminíánské. Stav naší církve vnímám jako trest Pána za to, že naši otcové, přestože měli tak jasné a čisté učení, se vzdálili od Pána. Pán přísně trestá ty, kterým bylo více dáno. Doktrína o vyvolení je hrozně překroucená. Když jsem svědčil vícerym reformovaným a ptal jsem se jich na jistotu spasení, odpovídali mi: "Nikdo nemůže vědět, zda je vyvolený, nebo ne. Dozví se to až v nebi. Proto je opovázlivé hovořit o jistotě spasení. Pán se však smíloval a i z naší církve si povolal lidi." A dochází k paradoxu: Většina znovuzrozených se stydí nejen za stav své církve, ale i za učení. I sám Arminius byl členem reformované církve. Pravda o vyvolení - nepřijímaná těmi, kteří by ji měli hlásat! Jaký je to rozdíl. Každá církev má svůj specifický prvek. A členové dané církve jsou na to hrdí. Baptisté jsou hrdí na křest, adventisté na sobotu, evangelíci na liturgii a tradici, ale reformovaní se za učení o předurčení stydí! I já jsem se styděl, ale teď se stydím za stav, ne za učení. Pán však používá jiné věřící, aby se kalvinismus šířil. Děkuji Bohu za váš časopis i za vydavatelství *Návrat domů*, které vydává knihy, v nichž se vysvětluje kalvinismus (např. *Základy křesťanské víry* od Dr. Boice).

Na závěr bych řekl, že pravda o vyvolení je jako skalpel. Ten je nutný k operacím, ale dá se jím také strašně ublížit. Bylo by však nesprávné skalpel z medicíny vyloučit. Podobně je nesprávné vyloučit z teologie pravdu

42 ZÁPAS O DUŠI

o vyvolení. Správné použití této pravdy se dá ilustrovat tímto příkladem: Nad nebeskou branou je nápis VYVOL SI MĚ A VEJDI. Člověk vejde, otočí se a čte TEBE JSEM SI VYVOLIL. Pravda o vyvolení se nemá kázat při evangelizaci, ale ty, kteří uvěřili, je třeba poučit, že uvěřili proto, že Bůh je před stvořením světa vyvolil.

Zatím končím, milý bratře, a v dalším dopise vám napíšu o tom, co mi dal Pán o vyvolení poznat od ledna (tedy od doby, odkdy věřím v platnost pěti bodů).

S pozdravem, Juraj B.

✉ Milí a drazí,

chtěl bych Vám napsat o tom, co pro nás Bůh učinil. Jsem otec tří dcer. Je mi 34 let a mé ženě Kateřině 25 let. Stal jsem se velmi brzy závislým na alkoholu a drogách. Má žena prožívala totéž. Vyrůstal jsem jako problémové dítě (s velice špatným prospěchem na ZDŠ), už ve svých 13-14 letech jsem našel velké zalíbení v opojení alkoholem. Toto se rozvíjelo až do mých 31 let, kdy jsem byl notorickým alkoholikem. Dále jsem byl závislým na marihuaně, LSD, kokainu atd. Oženil jsem se ve svých 28 letech s těmito problémy se ženou, která byla též v zajetí alkoholu, drog a okultismu. Brali jsme se proto, že jsme spolu čekali dítě. Po několika měsících našeho manželství se začala projevovat moje silná závislost, a tak jsem opouštěl rodinu i na několik dní a týdnů, abych ukojil své vášně a touhy. Stal se ze mě zlý člověk. Naše manželství se proměnilo v peklo na zemi. Svou ženu jsem začal podvádět, stal se ze mne cizoložník a nakonec vše gradovalo násilím a válkou ve vztazích. Má žena hledala spásu v okultních praktikách, naši rodinu navštěvoval pravidelně guru, kterému jsem i já začal ze zoufalství nad danou situací naslouchat. Byl jsem ale člověk velice pyšný, a tak jsem odmítal poslušnost tomuto člověku. Má žena se zcela poddala této nauce. Začal jsem ještě

brutálněji pít a na řadu přišel i pervitin.

Takto jsme žili a ještě daleko hůř, než si dovedete představit. V této době jsme měli již dvě holčičky, které velice trpěly pod naším "vedením". Po třech letech tohoto zoufalství už mou jedinou myšlenkou, která mě naplňovala, byla smrt, myšlenka na sebevraždu. Nedo-kázal jsem to však učinit. Takto nás našel Pán. Poslal své služebníky, kteří hovořili s mou ženou. Ona byla tak zoufalá, že se pomodlila a prosila: "Ježíši, jestli je pravda, že jsi pravý Pán a Bůh, tak zachraň mého muže."

O několik málo dní později jsem seděl v našem bytě v křesle a jako vždy jsem se užíral a přemýšlel o sebevraždě. Neměli jsme žádné peníze, jenom velké dluhy, a tak jsem přemýšlel o tom, že se budu muset začít živit prodejem drog. V tomto okamžiku jsem bezmyšlenkovitě vzal brožurku ležící na stole. Četl jsem na zadní straně obálky o zranění, která přináší život. O tom, že tato zranění nemůže uzdravit nikdo jiný, než Ježíš Kristus, Boží Syn, který se obětoval za naše hříchy. V tomto okamžiku se mě dotkl Duch svatý. Byl jsem usvědčen ze strašného hříchu, vnitřně, beze slov jsem úpěl k Ježíši a stalo se to, že mě zaplavilo veliké teplo v oblasti mého srdce. Mé kamenné srdce bylo roztaveno žářem ohně Božího. Bůh mi v tom okamžiku daroval srdce z masa. Spadly šupiny z očí, uši slyšely, mysl byla jasná a vnímala pravdu evangelia. Bylo to úžasné. Byl jsem totálně osvobozen od závislosti na alkoholu, drogách, cigaretách. Už jsem nikdy nenavštívil svá stará místa mezi svými starými známými. Po půl roce jsme začali docházet do sboru KS v Jindřichově Hradci a pak jsme našli domov v Metodistické církvi v Třeboni. Pán mi dal i práci v tomto sboru, a tak jsme začali žít nový život. Má žena byla jediná, která byla svědkem mého znovuzrození, a Boží moc ji zasáhla v ten samý okamžik, takže jsme vešli do Království společně. Nyní máme již další dceru a máme se rádi.

ZÁPAS O DUŠI 43

Jo, a mimochodem, prví křesťanská kniha, kterou jsem pak četl, byla kniha Zápas o duši. To není hec, to je pravda. Moc se mi líbila a udělala mi v mnohém jasno. Tuto knihu jsem pak všude doporučoval. I můj přítel Karel Čapek ji četl a obrátil se.

Jiří K., Třeboň

NAPSALI JSTE NÁM

✉ Vážení priatelia, pozorne čítam ZOD a zaujali ma články o "arminizme" a "kalvinizme". Vraciam sa k nim a premýšlam o nich. Kalvínsky pohľad je kľúčom k pochopeniu Božieho slova, Biblie. I keď mám ešte veľa otázok, ďakujem Bohu i Vám, že som mohol načerpať veľa poznania o Svoriteľovi z Vašich článkov.

Keďže sa kalvinista pozerá na Boha a človeka celkom inak ako arminista a pohľad kalvinistu sa mi javí ako pravdivý, prosil by som Vás o radu a pomoc. Rád by som sa zoznámil s náboženským spoločenstvom, ktoré uctieva Boha takýmto spôsobom a v Božom duchu. Nevieť, či v mojom bydlisku také náboženské spoločenstvo existuje. Tiež by ste mi, láskavo Vás prosím, mohli poradiť literatúru, ktorá je dostupná v kalvínskom duchu. Pretože v tomto duchu sa iste vzdáva väčšia úcta Bohu a ukazuje nám Jeho absolútnu zvrchovanosť. Vopred Vám za Vašu ochotu ďakujem. Modlím sa za veľa požehnaní pre Vás a Vašu prácu.

*S pozdravom R.S., Bratislava,
Dopis č. 1747*

✉ Milí manželia, brat a sestra v Kristu! Pozdravujem Vás v mene Ježiša a ďakujem. Veľmi ďakujem za skvelý kresťanský časopis ZOD.

Som nesmierne vďačná za Vás i za každého jedného človeka, ktorý má podiel pri jeho zostavovaní. Váš časopis je naozaj zápasom, a to neraz i ťažkým v boji proti neprajníkom. Je náročné bojovať proti stáročným defor-

máciám i neraz škodlivej, Slovom Božím nepodloženej tradícii. Ale je to práca nanajvýš potrebná a užitočná. ZOD ma veľmi oslovuje a pomáha mi veľmi i pri štúdiu Písma i pri poznávaní Božej pravdy. Lebo len o Božiu pravdu nám má ísť. Aby sme Slovo Boha nášho neprekrúcali, ale mali úprimný záujem nájsť ten pravý význam a zmysel. Aby sme natoľko milovali svojho Hospodina, že budeme vždy ochotní priznať si svoj omyl, urobiť z neho úprimne pokánie a nápravu.

Nech Slovo Božie je pre nás vždy jediným zákonom i v praktickom kresťanskom živote. Úloha kresťana nie je v zaľúbení sa ľuďom, ale Bohu! To máme vždy na pamäti a dobrý Boh bude stále s nami i v boji proti tým, ktorí nechcú vidieť pravé Božie pravdy. Len pravé Slovo Božie má silu oslovit' hľadajúceho a túžiaceho po Božej záchrane. Nie pekné slová, nie prázdne hladkanie, ale sila a moc Božieho Slova, ktoré bude na tejto zemi platiť v plnom rozsahu, pokiaľ sa zem a nebo nepominú.

Moje srdce spieva vtedy, keď sa začítam do ZODu, lebo v ňom je sila Božieho požehnaní. Nech Vás Hospodin vedie a svojím láskavým a mocným ramenom chráni, naplňa Vaše srdcia pokojom a láskou a žehná Vaším srdciam i Vaším rodinám. Nech Pán žehná Vašej práci.

*Vaša sestra v Pánu D.Z.,
Detva, Dopis č. 1856*

✉ ... Okrem toho vám chcem povedať, že náš syn je veľkým propagátorom zvrchovanosti, vyvolenia a predurčenia a istoty spasenia. Dokonca rozburil hladinu v metodistickej cirkvi, kde síce najprv z celkom iných dôvodov, položil takéto otázky. Teraz si píše s jedným ich kazateľom, ostatní na jeho otázku neodpovedali. Teší ma, že sa moje deti zaoberajú vážnymi otázkami v takom mladom veku, že ich rozoberajú so svojimi priateľmi a že sa za nebijú. Žiaľ, niekedy je tento zápas márný,

44 ZÁPAS O DUŠI

aspoň zdanlivo. No ja verím, že ak dotyčný myslí svoj vzťah s Bohom vážne, tieto otázky ostanú v jeho vnútri, možno budú driemať aj mnoho rokov, a potom sa jedného dňa dostanú na povrch a on sa bude musieť nimi zaoberať a rozhodnúť sa, kam sa prikloní - či doprava, alebo doľava.

E-mail, K.D., Bratislava -

✉ Milí Steigerovi, milý bratře, potěšilo mě, že jsi našel ve mně stoupence Kalvína, Luthera a dalších vyznavačů učení apoštola Pavla o předzvěděni, předurčení a vyvolení - Ř 8,9 a 10 i 11 kapitola. I já jsem s tím moc nepochodil. Pořád měli nějaké mantinely, kde končí naše svobodná vůle a kde Bůh zasahuje do naší svobodné vůle. Těžko se vysvětluje, že Bůh je svrchovaný a že žádné mantinely nepotřebuje. Zasahuje, kdy On chce a jak On chce. On tvoří dějiny a Jemu slouží všechno. Tma i světlo, dobro i zlo, i satan. Ani on si nemůže dovolit dělat, co se mu líbí. Bůh má svůj plán a když jej začal uskutečňovat, přišla automaticky na svět akce a reakce, jak ji známe z praktického života. Až bude ta nová země a nové nebe, když skončí to, co dnes žijeme, tam bude reakce - satan odstraněn docela. Bůh to všechno činí proto, aby ukázal nebeským bytostem nejen veškerou svoji moc, ale i moudrost. Jsme divadlem tomuto světu, ale i nebesům. (Ef 3,10) Mohl bych o tom napsat i více, ale to stačí, aby sis mohl o mně učinit svůj úsudek.

Ptám se tedy: došli jsme k tomuto poznání proto, aby nás od Boha vzdálilo, nebo snad zničilo? Nikoli, neboť v tomto poznání jsem našel v pravdě tu vřelou víru, která mi opravdu učinila z Boha Otce. Opravdu, když je Bůh s námi, kdo proti nám? Vždyť od Něho a v Něm máme všechno. Nic nemáme, co bychom nevzali z milosti našeho Boha. Ničím se nemůžeme chlubit, leda soužením, protože ty jsou nám jen k dobrému. Tady vidím, že na zemi je vše relativní. Milujícím Boha může zlé

sloužit k dobrému a jiným to dobré zase ke zlému. U Boha je vše pozitivní, neboť vše Jemu slouží....

Dopis č. 758, R.M., Olomouc

✉ Vážení přátelé, ... Hodně věřících lidí si myslí, že když byli znovuzrozeni a uvěřili v Pána Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána, že jejich život bude již bez chyb, že se jich nepřidrží žádné špatné vlastnosti, že již nikdy nezhřeší a že stále budou jen v dobré náladě. Skutečnost je však taková, že i křesťan je vystaven stejným pokušením zhřešit jako každý jiný člověk. Nové postavení, které znovuzrozený křesťan získal vírou v Pána Ježíše Krista je trvalé, křesťan patří na Boží stranu:

♦ **On nás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna.**

(Koloským 1,13)

Jeho postavení v Pánu Ježíši Kristu zůstává nezměněno, jeho duchovní stav však může podléhat okolnostem života. Máme však počítat s tím, vírou to přijímat každý den, že jsme hříchu zemřeli spolu s Kristem:

♦ **Jestliže jsme spolu s Kristem zemřeli, věříme, že spolu s ním budeme také žít... Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši. ... Necht' tedy hřích neovládá vaše smrtelné tělo, tak abyste poslouchali, čeho se mu zachce.**

(Římanům 6,8-12)

Bylo by to moc krásné, kdybychom jako věřící měli pořád radost a dobrou náladu. Ale takové to bude až v nebi. Dnes je skutečnost taková, že jsme opravdu vystaveni všem pokušením, ale když jdeme do všedních dnů s Pánem Ježíšem Kristem, když zůstáváme v Něm a počítáme s Jeho pomocí, tak máme zdroj síly a vítězství nad každým pokušením. A to Vám přeji, milí čtenáři, do každého dne.

D. D., Proboštov u Teplic

Dopis č. 959

ZÁPAS O DUŠI 45

✉ Moji milí ze Zápasu o duši!

Nemám vlastně dnes nikoho, komu bych se mohla a chtěla otevřít - než Vás. Vytrvale mně posíláte časopis a mnohokrát již jsem Vám chtěla poslat peníze, anebo i jen napsat - činím tak, ani nevím proč, až dnes. Jsem pro Vás zatím cizí, ale věřím, že se budu moci s Vámi poznat a že mně třeba poradíte Vy, ze Zápasu o duši, v mých zmatcích. Ještě ve stručnosti něco z mého života.

Rodiče mě dali za měsíc po narození pokřtít u církve římskokatolické a do dvanácti let jsem chodívala na náboženství a příležitostně i do kostela. Ukřižování Krista jsem nechápala, ale v Boha jsem přirozeně již od dětství věřila a rozmlouvala s Ním důvěrně a beze strachu. Později jsem ale poznala učení Adventistů sedmého dne - a náhle jsem začala mít strach.

První kázání bylo: "Jsou jen dvě cesty, cesta života a cesta smrti. Podle podobnosti vede úzká cesta ke spase-ní, široká cesta k zatracení. Lidé na široké cestě se řídí svým rozumem a srdce, hřeší a zahynou. Lidé na úzké cestě zachovávají Boží vůli zjevenou v Písmu svatém, hlavně v Desateru, ti budou žít." Dále jsem pak v letech 1968 - 1972 u adventistů poznávala věrouku. I když jsem byla 7.1.1972 pokřtěna křtem ponořením, strach ze zatracení nezmizel, neb mé svědomí mě ustavič-ně obviňovalo. Nemohla jsem totiž ob-stát čestně - dostávala jsem se do si-tuací, kdy jsem poslouchala hlas těla, srdce, satana, od věroučných zásad adventistů jsem víc a víc ustupovala, ale nepřestávala jsem doufat v Boha a toužit po Ném. Pak jsem si řešila mno-hé problémy tak, že jsem to vše dala na papír a tak "vylévala před Bohem své srdce". On to ví, On mne zná. Nejsem typ ateistický, ale mám ráda lidi, svět kolem sebe, zvířata, jsem trochu roz-polcená - je mi líto lidí, světa, uznávám, že jsme jako celek i jako jedinci zralí k odplatě, ale pořád doufám, že Bůh se smiluje, že bude milosrdný a spravedli-vý. To je moje krédo, toho se držím. Ve

vašem Zápase se vedl delší dobu spor o predestinaci - předurčení. Vnitřně tíhnu k tomu, že iniciativa vychází z Boha - tedy kalvinismus. Vyvolil už v lůně např. Jákoba před Ezauem, a jiné argumenty, které uvádíte, se mně jeví čestné, výmluvné, pravdivé. Proto k Vám vlastně chci nějak přejít - od Adventistů sedmého dne jsem vylouče-na na vlastní žádost. Ale zase se táží: Co když jejich věrouka je ta pravá? Co když je nutné dodržovat zdravotní refor-mu a co když to se svěcením soboty od západu slunce do západu slunce - tedy 24 hodin - Bůh myslí skutečně vážně, co když toto 4. přikázání podle Desate-ra je znamení Božího lidu a já jsem mimo, protože jsem vědomě sobotu porušovala víc a víc? Pak jsem dokon-ce i manuálně pracovala pro jednu paní s ohledem na její věk a zdraví. Ona byla katolička a nepovažovala za hřích pracovat ani v neděli. Nechodila ke zpovědi, ani ke mši svaté. Často mně říkávala, že jsem náboženský fanatik. Částečně jsem porušovala sobotu i jako formu důkazu, že tak fanatická nejsem, ale trápila jsem se tím. Až do-sud v Zápase o duši nikdo nevysvětlil, proč ne sobota. Běžně vycházíte z pra-xe, že křesťané asi světí neděli, ale máte přehled, určitě znáte "sobotáře", ty adventisty sedmého dne, co nesmí jíst vepřové a co nesmí pít víno a co nesmí a co musí. K těm jsem patřila 7 let. Ale nyní jsem v jakémsi duchov-ním vakuu. Nikam nepatřím. Nevím, kam mám chodit do sboru, kte-rý den se má světit a jak. Nejsem nevěřící, ale dělám x hříchů, nemám pevnou vůli. Jsem bloudící ovce. Jen Pastýř mne může nalézt a připojit do stáda.

Nyní jste psali o tom, co je a co není církev. Já miluji Izrael. Epištola Pavla Římanům, 9.-11. kapitola, mne oslovily. Věřím, že v závěru dějin, v pravý čas si "Bůh Izrael probudí z mrtvých" a "znovu je přijme za syny". (Ezechiel 36) Různá proroctví se ještě mají pro Židy naplnit. Vše o tom sleduji. Odebírám časopisy Operace Ester a Slovo Jeruzaléma.

46 ZÁPAS O DUŠI

Znáte tyto věci? Zajímá Vás, zda bylo Desatero v roce 321 po Kristu změněno? Je to pravda, že Den Páně byla, je a bude vždy SOBOTA HOSPODINOVÁ? Nebo skutečně byla sobota dána jen pro Židy, jak tvrdí světitelé neděle? Bylo ale Desatero jen pro Židy? Nebylo. Pán Ježíš sám říká "Proto je Syn člověka i Pánem nad sobotou. Sobotu byla učiněna pro člověka a ne člověk pro sobotu." Jistě dobře znáte tato Pisma svatá. Jste v Bibli "kování".

Proč jste v Zápasu o duši nikdy na toto téma nepsal? Což nikdo z adventistů Vám do redakce nenapsal? To se mně ani nechce věřit. Já se setkávám i se Svědky Jehovovými a věřím osobně, že i mezi nimi má Pán Bůh své ovce a zná je a přízná se k nim, i když teologicky - podle mého poznání - převelice bloudí. Vy jste v tomto posledním říjnovém čísle kladli ale veliký důraz na zdravé učení, na věrouku. Jak ukázat Svědkům Jehovovým, že Ježíš Kristus nebyl stvořená bytost, ale vtělený Bůh? Je to veliké tajemství pobožností, že "Bůh byl zjeven v těle..." To je překrásná pravda, že "Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi"... "To Slovo bylo u Boha a to Slovo bylo Bůh."

Svědkové Jehovovi zase kladou věroučný důraz na oslovování Boha slovem Jehova, na rozdíl od adventistů. My učíme: "Otče náš - Spasiteli Ježíši, dej nám milost, ať jdeme po úzké cestě a plníme z lásky k tobě všechna Boží přikázání včetně soboty."

Také si nevím rady, co s Izraelem - hrozí tam Džihád, svatá válka muslimů-Palestinců, synů praotce Izmaele. Zaslibení ale dostal Izák, a ne Izmael. To by mne též moc zajímalo, jak Vy, Zápas o duši, vidíte tu problematiku.

- Dopis č. 1757, J.T., Moršice

✉ Vážení přátelé,

Vaše (www) stránky jsou skutečně velice pěkné. Nejenže jsou opravdu profesionálně vyhotoveny, ale mají spoustu zajímavých článků. Velmi se mi líbily články Sex: šlehačka na dortu

(pan T.Řehák) a Sex, AIDS, Vztahy (pan S. Angus). Něco takového jsem dosud nenašla v žádné literatuře o sexu. Ten vzájemný vztah, to "polidštění" sexu, to mi vždy v podobných publikacích opravdu chybělo. Je to jen výtah z díla nebo jsou to jen takové malé brožurky?

Jak dlouho budou tyto příspěvky uveřejněny na Vašich stránkách? Ráda bych všem svým známým poslala na ně odkaz.

Doufám, že Vám nebude vadit, když si zmíněné příspěvky vytisknu a nabídnu je ke čtení těm lidem, kteří nemají možnost se k internetu připojit.

Na odpověď se těší

Anička

✉ Ahoj Pavle,

nedávno jsem poslal do místní křesťanské e-mailové konference článek "Ať nemají čas", který byl v posledním ZODU. A teď se mi jedna holka ozvala, že pastor jejího sboru by jej chtěl uvést v jejich občasníku. Ptá se mě na svolení. A já se samozřejmě ptám tebe. Vůbec by mě zajímalo, jestli jim tady mužů posílat nějaké články ze ZODU. Neporůšuji tím vaše autorská práva? Děkuji za odpověď.

Tom

Děkujeme všem, kdo stojíte za službou Zápasu o duši. Jak vidíte, odpověď na tolik otázek jedním dechem není možné, ale slibujeme všem, že postupně odpovíme na zásadní otázky.

I v dalším roce vám chceme přinášet k zamyšlení co nejzajímavější teologické texty, které budou vaši víru a službu posilovat. Pokud někoho zajímá, proč používáme překlady článků, musíme uznat, že u nás zatím příliš velký výběr současných teologických textů nemáme, zatímco:

V posledních desetiletích prožívá evangelikální teologie ve světě mohutný rozmach. Zvláště v anglicky mluvících zemích vychází ročně stovky kvalitních knih evangelikálních autorů, kte-

ZÁPAS O DUŠI 47

www.hcjb.cz
www.reformace.cz
www.hcjb.sk

Počet návštěvníků stránek vzrostl na 25 denně. Neustále rozšiřujeme jejich obsah, počínaje denním zpravodajstvím z křesťanského světa, přes Hlasnet (audio), až po tematické a teologické studie, které z nedostatku místa nemůžeme uveřejnit v časopise. Připravujeme rubriku fotodokumentace z několika posledních výjezdů (HCJB konference Ekvádor) a jiných cest. Připravujeme dětské stránky, stránky pro mládež a další.

ré s velkým užitekem slouží vedoucím pracovníkům církve i jejím prostým členům v díle Božího království. Mnohé knihy evangelikálních teologů jsou na vysoké odborné úrovni, vždy je však teologie chápána jako myšlení víry, které má sloužit věřícím k objasnění a řešení konkrétních životních otázek a problémů. Také v Evropě se evangeli-

kální teologie začíná zdárně rozvíjet. V roce 1974 bylo založeno Sdružení evropských evangelikálních teologů a v roce 1998 bylo založeno Sdružení evangelikálních teologů v České republice.

Bratrská Rodina, Říjen 2000

Co připravujeme do budoucna?

S Boží pomocí jsme překonali nebezpečnou plavbu bouřlivými vodami "kalvinismu" a zdá se, že tam, kde řady našich čtenářů prořídly, Pán přivedl nové čtenáře. Někteří z těch, kteří se od ZODu odklonili, s námi znovu navazují kontakt. Připravujeme další obtížné plavby. Netěšíte se? V příštím čísle ZODu přineseme informace z 11. celostátní konference Sdružení zdravotníků na téma Homosexualita: normální varianta lidského chování? Do dalších vydání připravujeme téma Vzkříšení, Zázraky, Křesťanské společenské chování, Teistická evoluce - ano, či ne?, Násilí mladistvých, Hráčství, Boží jméno Jáhve, Sobota, Krev, ... a mnoho dalších. Pište, co vás zajímá.

Vaši steigerovi

Upozornění!

Děkujeme všem, kdo předali ukázkové číslo Zápasu o duši svým přátelům. Rada z nich již poslala svoji přihlášku k odběru. Nenechávejte Zápas o duši odpočívat. Jde o víc než četbu.

Všechny čtenáře prosíme, aby podle svých možností finančně přispěli, alespoň malou částkou, na výdaje spojené s vydáváním a distribucí časopisu. Na 1 přispěvatele máme 9 čtenářů, kteří ještě nikdy nepřispěli. Předplatné nežádáme a nikoho nevyřadíme jen proto, že nemá finanční prostředky, ale vaši pomoc s radostí a modlitbami očekáváme. Pomáhejte rozšířit rady čtenářů. Nezapomeňte vyplnit svůj variabilní symbol, který je vytištěn na štítku s vaší adresou. Ušetříte nám zbytečné výdaje a hodiny práce. Nepište vaše rodné číslo, ICO apod.

Děkujeme

Připomínky, objednávky časopisu, kazet a dalších publikací adresujte <zod@hcjb.cz> nebo:

České země

HCJB - ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Hošťálkova 1,a
169 00 Praha 6 - Břevnov

Slovensko

HCJB - ZoD Distribúcia
M. & A. Zavilla
Jiráskova 165/10
916 01 Stará Turá

Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě

Název účtu:
ZOD - HCJB World Radio
Číslo účtu:
Komerční banka Brno
96538-621/0100

Názov účtu:
HCJB Rádiosieť ZOD Slovensko
Číslo účtu:
VUB Trenčín, exp. Stará Turá
49134-202/0200

Novinová zásilka
poštovné hrazeno
v hotovosti
u pošty
Velká Bíteš

HCJB - denně z Ekvádoru, od 29.10. 2000 do 25.03. 2001
RÁNO: 6:30 - 7:00 SEČ, tj. 5:30 - 6:00 UTC: **9 765 kHz - v pásmu 31 m.**
VEČER: v 20:30 - 21:00 SEČ, tj. 19:30 - 20:00 UTC:
15 550 a 17 795 kHz v pásmech 19 a 16 m.

TWR - Český rozhlas Plzeň poslouchajte v sobotu 7:00 - 8:00 a 21:00 - 22:00
Velmi krátké vlny (FM): **106,7 105,3 103,4 102,4 100,8 95,8 91,0 MHz**

TWR - Proglas (FM): (Brno 107,5 Hostýn 90,6 Praděd 93,3 Ještěd 97,9)
Po-Pá a Ne 7:45 - 8:00, So 7,15 - 8:30, Po-Pá 21:00 - 21:30

<<http://www.hcjb.cz>>

<<http://www.hcjb.sk>>

ZÁPAS O DUŠI vydává nakladatelství A-ALEF, Bořivojova 29, Ostrava
Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, Hošťálkova 392/1a, 169 00 Praha 69
Jednatel Ing. Bohuslav Vlček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš
Tisknou OSTRAVSKÉ TISKÁRNÝ, Novinářská 7, Ostrava 1
Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**
Podávání novinových zásilek povoleno:
Oblastní správou pošt Brno č.j. P/2 - 3121/94 ze dne 13.9.1994.